

Brusel 7. července 2021
(OR. en)

10027/21

Interinstitucionální spis:
2021/0191(COD)

EF 206
ECOFIN 618
CODEC 935
ENV 446
SUSTDEV 86

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	7. července 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 391 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o evropských zelených dluhopisech

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 391 final.

Příloha: COM(2021) 391 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 6.7.2021
COM(2021) 391 final

2021/0191 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o evropských zelených dluhopisech

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2021) 390 final} - {SWD(2021) 181 final} - {SWD(2021) 182 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh je součástí širšího programu Evropské komise v oblasti udržitelného financování. Vytváří základ pro společný rámec pravidel týkajících se používání označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ pro dluhopisy, které sledují environmentálně udržitelné cíle ve smyslu nařízení (EU) 2020/852¹ (nařízení o taxonomii). Zavádí rovněž systém registrace a dohledu nad společnostmi, které působí jako externí posuzovatelé zelených dluhopisů v souladu s tímto rámcem. Usnadní další rozvoj trhu s vysoce kvalitními zelenými dluhopisy, čímž přispěje k unii kapitálových trhů a zároveň minimalizuje narušení stávajících trhů se zelenými dluhopisy a sníží riziko klamavé ekologické reklamy (tzv. *greenwashingu*). Označení „evropský zelený dluhopis“ je k dispozici všem emitentům v Unii i mimo ni, kteří splňují požadavky tohoto návrhu.

Cílem tohoto legislativního návrhu je lépe využít potenciál jednotného trhu a unie kapitálových trhů k tomu, aby přispěly k plnění cílů Unie v oblasti klimatu a životního prostředí v souladu s čl. 2 odst. 1 písm. c) **Pařížské dohody** o změně klimatu z roku 2016² a v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu³.

Zelená Dohoda pro Evropu jasně uvedla, že k přechodu na klimaticky neutrální hospodářství a dosažení cílů Unie v oblasti environmentální udržitelnosti jsou zapotřebí významné investice ve všech odvětvích hospodářství. V období 2021–2030 si dosažení současných klimaticko-energetických cílů Unie do roku 2030 vyžádá investice do energetického systému (bez dopravy) ve výši 336 miliard EUR ročně (ve stálých cenách roku 2015), což odpovídá 2,3 % HDP⁴. Podstatná část těchto finančních toků bude muset přijít ze soukromého sektoru. Vyřešit tento chybějící objem investic znamená výrazné přesměrování soukromých kapitálových toků směrem k environmentálně udržitelnějším investicím a vyžaduje komplexní přehodnocení evropského finančního rámce.

Zelená dohoda pro Evropu zejména zdůraznila, že by se investorům a společnostem mělo usnadnit rozpoznávání environmentálně udržitelných investic a měla by se zajistit jejich důvěryhodnost. Toho lze dosáhnout pomocí srozumitelného označování retailových investičních produktů a vytvořením standardu pro evropské zelené dluhopisy, který nejvhodnějším způsobem usnadní environmentálně udržitelné investování. Navzdory výraznému růstu trhu zůstávají emise zelených dluhopisů zlomkem celkových emisí dluhopisů a v roce 2020 budou představovat přibližně 4 % celkových emisí podnikových dluhopisů⁵. Další růst trhu vysoce kvalitních zelených dluhopisů bude zdrojem významných zelených investic a pomůže tak zaplnit investiční mezeru Zelené dohody pro Evropu.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

² Rozhodnutí Rady (EU) 2016/1841 ze dne 5. října 2016 o uzavření Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu jménem Evropské unie (Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4).

³ Sdělení Komise Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019)640 final.

⁴ Posouzení dopadů připojené ke sdělení „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“ ([SWD/2020/176 final](#))

⁵ [2021 European Financial Stability and Integration Review](#)

Za tímto účelem bylo v Investičním plánu Zelené dohody pro Evropu ze dne 14. ledna 2020⁶ oznámeno zavedení standardu pro zelené dluhopisy. Evropská rada ve svých závěrech ke změně klimatu z prosince 2020⁷ zdůraznila význam vypracování společných celosvětových standardů pro zelené financování a vyzvala Evropskou komisi, aby do června 2021 předložila legislativní návrh standardu pro zelené dluhopisy. A konečně ve svém pracovním programu na rok 2021 Komise vyzdvihla jako prioritu „hospodářství ve prospěch lidí“ a zdůraznila význam dalšího pokroku v oblasti udržitelného financování, zejména návrhem na zavedení standardu EU pro zelené dluhopisy⁸.

Vzhledem k širokému využívání vlastních tržních rámců pro zelené dluhopisy a navzdory skutečnosti, že některé z těchto rámců jsou všeobecně přijímány jako standard, může být pro investory nákladné a obtížné určit pozitivní dopad investic do dluhopisů na životní prostředí a porovnat různé zelené dluhopisy na trhu. Pro emitenty vytváří chybějící společné definice environmentálně udržitelných hospodářských činností nejistotu, které hospodářské činnosti lze považovat za skutečně zelené. Za těchto podmínek mohou emitenti čelit rizikům ztráty dobré pověsti plynoucím z možných obvinění z klamavé ekologické reklamy, zejména v přechodových odvětvích. Kromě toho jim kvůli roztříštěnosti postupů v oblasti externího posuzování mohou vzniknout další náklady. Tyto překážky mohou ovlivnit ziskovost projektů s významným dopadem na klima a životní prostředí, čímž se sníží nabídka takových investičních příležitostí a ztíží se dosažení environmentálních cílů Unie.

Cílem tohoto návrhu je tyto překážky řešit stanovením standardu pro vysoce kvalitní zelené dluhopisy. Tento standard by měl: 1) zlepšit schopnost investorů identifikovat vysoce kvalitní zelené dluhopisy a důvěřovat jim, 2) usnadnit vydávání těchto vysoce kvalitních zelených dluhopisů upřesněním definic zelených hospodářských činností a snížením potenciálních rizik ztráty dobré pověsti pro emitenty v přechodových odvětvích a 3) standardizovat praxi externího posuzování a zvýšit důvěru v externí posuzovatele zavedením dobrovolného režimu registrace a dohledu.

Tento návrh na evropský zelený dluhopis je zakotven v nařízení o taxonomii. Nařízení o taxonomii stanoví klasifikaci hospodářských činností jako environmentálně udržitelných, přičemž jedním z určujících kritérií je úplné dodržování minimálních sociálních záruk. Tento rámec lze použít jako měřítko pro určení, zda je hospodářská činnost (a v širším smyslu i související aktiva nebo projekty) zelená. Podle článku 4 nařízení o taxonomii⁹ musí Unie při stanovování veškerých standardů pro environmentálně udržitelné korporátní dluhopisy uplatňovat kritéria taxonomie¹⁰. Pro účely evropských zelených dluhopisů proto Komise navrhuje, aby nařízení o taxonomii a jeho akty v přenesené pravomoci – jakmile budou vypracovány – definovaly, co je považováno za „zelené“.

Tento návrh poskytuje rámec pro všechny emitenty zelených dluhopisů, včetně emitentů z veřejného a soukromého sektoru a včetně finančních a nefinančních podniků. Rámec má být použitelný i pro emitenty krytých dluhopisů a pro sekuritizace, u nichž cenné papíry vydává

⁶ Sdělení Komise Investiční plán pro udržitelnou Evropu / Investiční plán Zelené dohody pro Evropu (COM(2020) 21 final).

⁷ Závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2020. (EUCO 22/20).

⁸ Pracovní program Komise na rok 2021, 20.10.2020, COM(2020) 690 final.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088.

¹⁰ Článek 4 nařízení EU o taxonomii: „Členské státy a Unie uplatňují kritéria uvedená v článku 3 pro určení toho, zda se hospodářská činnost kvalifikuje jako environmentálně udržitelná pro účely veškerých opatření, kterými se stanovují požadavky na účastníky finančního trhu nebo emitenty v souvislosti s finančními produkty nebo korporátními dluhopisy, které jsou poskytovány jako environmentálně udržitelné.“

zvláštní účelová jednotka¹¹. Propojení s nařízením o taxonomii umožňuje, aby peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů byly použity na širokou škálu hospodářských činností, které významně přispívají k cílům environmentální udržitelnosti. V návaznosti na stávající osvědčené tržní postupy pro zelené dluhopisy tento návrh představuje mnoho možných způsobů využití, kdy například banka vydá evropský zelený dluhopis na financování zelených hypoték, výrobce oceli vydá evropský zelený dluhopis na financování nové výrobní technologie s nižšími emisemi nebo svrchovaný subjekt vydá evropský zelený dluhopis na financování dotačního programu pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů apod.

Tento návrh vychází z osvědčených tržních postupů, jakož i z připomínek a doporučení expertní skupiny na vysoké úrovni pro udržitelné financování. Zpráva této skupiny, zveřejněná dne 31. ledna 2018¹², doporučila zavedení oficiálního standardu EU pro zelené dluhopisy, jak byl tehdy označován. V návaznosti na to se Komise ve svém akčním plánu pro financování udržitelného růstu¹³ přijatém dne 8. března 2018 zavázala k vypracování standardu EU pro zelené dluhopisy. Vypracováním doporučení pro standard EU pro zelené dluhopisy pověřila technickou expertní skupinu pro udržitelné financování složenou z účastníků trhu z různých odvětví. Technická expertní skupina tak učinila ve své závěrečné zprávě v červnu 2019, na kterou v březnu 2020 navázala příručkou o použitelnosti návrhu standardu. Další poznatky a podněty k zeleným dluhopisům pak Komise shromáždila v rámci veřejné konzultace k obnovené strategii udržitelného financování (která byla otevřená od dubna do července 2020) a cílené konzultace ke standardu EU pro zelené dluhopisy (která byla otevřená od června do října 2020).

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh zavádí soubor pravidel, která musí emitenti zelených dluhopisů dodržovat, aby mohli určitý dluhopis označit jako „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“. Vychází ze stávajících osvědčených tržních postupů a zavádí další požadavky vyplývající z příslušných právních předpisů, které již existují. Tyto požadavky jsou v souladu s cíli stávajících ustanovení v této oblasti politiky, zejména s nařízením o taxonomii. Tento návrh vyžaduje, aby emitenti evropských zelených dluhopisů zajistili, že peněžní prostředky získané z dluhopisů budou alokovány na aktiva a výdaje v plném souladu s požadavky nařízení o taxonomii, aby bylo zajištěno, že dluhopis sám o sobě je plně environmentálně udržitelný. Tento návrh je rovněž v souladu s dalšími iniciativami v oblasti udržitelného financování, včetně návrhu Komise na směrnici o podávání zpráv podniků o udržitelnosti¹⁴, která podpoří podávání informací týkajících se udržitelnosti všemi velkými podniky a většinou podniků kótovaných na regulovaných trzích, takže se týká i mnoha emitentů dluhopisů.

¹¹ V této souvislosti lze uvést, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/557 ze dne 31. března 2021, kterým se mění nařízení (EU) 2017/2402, kterým se stanoví obecný rámec pro sekuritizaci a vytváří se zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci, s cílem napomoci oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19, vyžaduje, aby Komise do 1. listopadu 2021 podala zprávu o vytvoření zvláštního rámce pro udržitelnou sekuritizaci na základě zprávy Evropského orgánu pro bankovníctví v úzké spolupráci s Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy a Evropským orgánem pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění. Tento návrh uvedenou zprávu nepředjímá. Zvláštní rámec pro udržitelnou sekuritizaci by se v případě, že by to bylo žádoucí, mohl lišit rozsahem a dalšími aspekty od sekuritizovaných cenných papírů, které splňují podmínky pro evropské zelené dluhopisy.

¹² https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-high-level-expert-group_en

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Akční plán: Financování udržitelného růstu, 8.3.2018 (COM(2018) 97 final).

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52021PC0189>

Tento návrh je rovněž v souladu s unií kapitálových trhů, jejímž cílem je zlepšit schopnost kapitálových trhů Unie mobilizovat a směřovat investice, které mohou pomoci financovat zelenou transformaci.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh je v souladu se zastřešujícími politickými cíli Zelené dohody pro Evropu. Zelená dohoda pro Evropu je reakcí Unie na problémy související s klimatem a životním prostředím, které definují tuto generaci. Jejím cílem je transformovat Unii na moderní a konkurenceschopnou ekonomiku efektivně využívající zdroje, která do roku 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů¹⁵. Poskytnutí důvěryhodného regulovaného prostředí, které podporuje vydávání a vytváření evropských zelených dluhopisů, bude navíc hrát významnou roli při podpoře mezinárodní úlohy eura a pomůže dosáhnout cíle, kterým je rozvoj finančních trhů Unie do podoby nového centra „zeleného financování“, a tím dále podpořit zelené investice EU¹⁶. Komise by mohla členským státům poskytovat technickou podporu podle nařízení (EU) 2021/240¹⁷, aby tak podpořila evropské zelené dluhopisy na vnitrostátní úrovni.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Tento návrh spadá do oblasti sdílené pravomoci v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a vychází z článku 114 SFEU, který svěřuje pravomoc přijímat odpovídající ustanovení, jejichž cílem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.

Článek 114 SFEU umožňuje Unii přijmout opatření nejen k odstranění stávajících překážek výkonu základních svobod, ale také k zabránění pravděpodobnému vzniku takových překážek v budoucnu. Zahrnuje to i překážky, které účastníkům trhu, jako jsou emitenti zelených dluhopisů nebo investoři, ztěžují plné využívání výhod vnitřního trhu.

Současný trh se zelenými dluhopisy je zcela založen na standardech a postupech definovaných trhem, přičemž záruky investorům poskytují společnosti, které působí jako externí posuzovatelé. Tyto stávající standardy stanoví pokyny nebo doporučení založené na procesech na vysoké úrovni, ale základní definice zelených projektů nejsou dostatečně standardizované, přísné a komplexní. Investorům to brání snadno identifikovat dluhopisy, u nichž jsou získané peněžní prostředky v souladu s cíli v oblasti životního prostředí nebo k nim přispívají, zejména včetně cíle omezit nárůst průměrné globální teploty výrazně pod 2°C a napomoci v úsilí o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí, jak je stanoveno v Pařížské dohodě. Tato situace rovněž omezuje schopnost emitentů využívat environmentálně udržitelné dluhopisy k transformaci svých činností na environmentálně udržitelnější obchodní modely.

Kromě toho v současnosti používané tržní standardy dostatečně nezajišťují transparentnost a odpovědnost externích posuzovatelů a neexistuje žádný průběžný dohled nad společnostmi, které působí jako externí posuzovatelé. V důsledku toho mají investoři další potíže s identifikací, důvěrou a porovnáváním environmentálně udržitelných dluhopisů.

¹⁵ Dne 4. března 2020 přijala Komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima) (2020/0036 (COD)), v němž se navrhuje, aby byl cíl spočívající v dosažení klimatické neutrality do roku 2050 pro EU právně závazný.

¹⁶ Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti, 19.1.2021, COM(2021) 32 final.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021

V Unii tak vedle sebe existují různé postupy, což investorům prodražuje identifikaci skutečných zelených dluhopisů a zároveň brání tomu, aby trh se zelenými dluhopisy rostl podle svého potenciálu.

Žádný členský stát doposud nepřijal právní předpis, který by stanovil oficiální standard pro zelené dluhopisy na vnitrostátní úrovni. Vnitrostátní systémy označování však již stanovují různé požadavky na environmentálně udržitelné finanční produkty, které mohou v některých případech vyústit v požadavky na dluhopisy, například v případě požadavků na dluhopisové fondy. Při porovnávání státních zelených dluhopisů vydávaných členskými státy EU již existují příklady, kdy se v jednotlivých členských státech uplatňují rozdílné definice environmentálně udržitelných činností. Navíc s ohledem na pokračující růst trhu se zelenými dluhopisy a jeho úlohu při financování druhu fixních investic potřebných k dosažení cílů Pařížské dohody je pravděpodobné, že některé členské státy budou zvažovat vytvoření standardů nebo stanovení pokynů na vnitrostátní úrovni.

Takové vnitrostátní iniciativy by se pravděpodobně snažily řešit stejné problémy, na které se zaměřuje navrhovaná iniciativa týkající se EuGB, ale výsledky se mohou v jednotlivých členských státech lišit. Je proto pravděpodobné, že by se objevily rozdíly mezi vnitrostátními právními předpisy, které by bránily volnému pohybu kapitálu, narušovaly rovné podmínky na evropské úrovni a působily proti cílům unie kapitálových trhů. Proto je jednoznačně zapotřebí harmonizovaný standard pro zelené dluhopisy, který budou uplatňovat veřejní i soukromí emitenti zelených dluhopisů v celé Unii. Zajistit takové harmonizované požadavky je cílem přijetí tohoto nařízení. Vhodným právním základem je proto článek 114 SFEU.

- **Subsidiarita (v případě nevylučné pravomoci)**

Tento návrh je v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (SEU), podle níž může Unie jednat pouze tehdy, pokud zamýšlených cílů nemůže být dosaženo na úrovni členských států.

Trh se zelenými dluhopisy je ze své podstaty mezinárodní a jeho účastníci obchodují s dluhopisy přes hranice jednotlivých států. Emitenti finančních produktů a investoři do nich potřebují společné metriky a definice, aby mohli určit, které projekty a činnosti jsou environmentálně udržitelné, a vzájemně je porovnávat. Za této situace by vnitrostátní legislativní opatření k řešení zjištěných nedostatků na trhu zelených dluhopisů mohla mít za následek roztržštění evropského trhu se zelenými dluhopisy.

Trh externích posuzovatelů zelených dluhopisů je navíc trhem přeshraničním. Aby byly zachovány rovné podmínky pro subjekty poskytující tyto služby, je třeba zavést na evropské úrovni centralizovaný režim registrace a dohledu nad externími posuzovateli evropských zelených dluhopisů, který bude koordinovat Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA).

Proto se taková iniciativa nemůže omezit na území jednoho členského státu a je třeba koordinovaného opatření na úrovni Unie. Pouze zásah na úrovni Unie může definovat konzistentní a standardizované požadavky na evropské zelené dluhopisy, aby se zlepšilo fungování jednotného trhu a zabránilo se jeho narušení.

Vzhledem k mnoha interakcím mezi návrhem evropských zelených dluhopisů a dalšími příslušnými právními předpisy na úrovni Unie, jako je nařízení o taxonomii, se v neposlední řadě zdá, že pro řešení současné situace je vhodnější nástroj Unie.

Z výše uvedených důvodů lze jednotnost a právní jistotu výkonu svobod podle Smlouvy lépe zajistit opatřeními na úrovni Unie.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je v souladu se zásadou proporcionality vyplývající z článku 5 SEU. Navrhovaná opatření jsou nezbytná pro dosažení cílů a jsou také nejvhodnější.

Zavedením harmonizovaného dobrovolného standardu pro zelené dluhopisy na úrovni Unie se stanoví měřítko pro vysoce kvalitní zelené dluhopisy na evropských a případně i světových trzích, aniž by využívání tohoto standardu bylo stávajícím účastníkům trhu vnucováno. Toto nařízení, které umožní odstranit určité překážky řádného fungování trhu s vysoce kvalitními zelenými dluhopisy, by mohlo pomoci nasměrovat kapitálové toky do environmentálně udržitelných projektů a usnadnit přeshraniční zelené investice. Vzhledem k riziku, že nečinnost povede k roztržitému trhu a nejasnostem mezi investory, zajistí tento návrh právní jednoznačnost, transparentnost a srovnatelnost evropských zelených dluhopisů v celé Unii.

V připomínkách od zúčastněných stran i posouzení dopadů tohoto návrhu byly jako hlavní problémové faktory identifikovány neexistence konzistentní definice toho, co jsou environmentálně udržitelné způsoby využití peněžních prostředků získaných ze zelených dluhopisů, a neexistence průběžného dohledu nad externími posuzovateli. Tento návrh nejde dále, než je nezbytné k řešení a nápravě každého z těchto problémů, a to tím, že: 1) vytváří dobrovolný standard pro zelené dluhopisy, který vyžaduje, aby použití získaných peněžních prostředků bylo v souladu s požadavky nařízení o taxonomii, a 2) vyžaduje, aby si emitenti evropských zelených dluhopisů obstarali předemísní a poemísní posouzení od externího posuzovatele podléhajícího registraci a dohledu v souladu s požadavky tohoto nařízení. Státní auditori nebo jiné veřejné subjekty pověřené svěřovanými emitenty nepodléhají požadavkům na registraci a dohled podle tohoto nařízení, neboť se jedná o zákonem stanovené subjekty odpovědné za dohled nad veřejnými výdaji, které mají obvykle zákonem zaručenou nezávislost.

- **Volba nástroje**

Cílem tohoto návrhu je zavést společný soubor požadavků na harmonizovaný standard pro evropské zelené dluhopisy, který dále zjednoduší environmentálně udržitelné investice a podpoří koordinovaný způsob zlepšování fungování jednotného trhu. K dosažení těchto politických cílů je nezbytné přímo použitelné nařízení, které je nejlepším způsobem, jak dosáhnout maximální harmonizace a zároveň zabránit rozdílům souvisejícím s nerovnoměrným prováděním.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX-POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex-post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

V současné době neexistuje žádný právní režim pro zelené dluhopisy na úrovni EU.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Komise dne 8. dubna 2020 zahájila otevřenou veřejnou konzultaci o obnovené strategii udržitelného financování, která trvala 16 týdnů. Tato konzultace zahrnovala více než 100 otázek, včetně několika otázek týkajících se standardů a označení pro finanční produkty, jakož i standardu EU pro zelené dluhopisy, jak byl tehdy nazýván. Komise v rámci této konzultace obdržela více než 600 odpovědí od široké škály zúčastněných stran. Zpráva o

zpětné vazbě s přehledem obdržených příspěvků byla zveřejněna na internetových stránkách Komise¹⁸.

V rámci tohoto procesu zahájila Komise dne 12. června 2020 také cílenou konzultaci určenou k tomu, aby od zúčastněných stran získala další podněty ke standardu EU pro zelené dluhopisy. Tato konzultace probíhala 16 týdnů a byla ukončena 2. října 2020 po obdržení 167 odpovědí. Odpovědi byly zveřejněny online¹⁹. Konzultační dokument obsahoval celkem 19 otázek a zaměřoval se na dvě hlavní témata, a to na standard EU pro zelené dluhopisy a na sociální dluhopisy a pandemii COVID-19. Příspěvky přišly od široké škály zúčastněných stran, včetně organizací společností/podniků, hospodářských sdružení, spotřebitelských organizací, nevládních organizací a orgánů veřejné správy. Ze zeměpisného hlediska byly odpovědi obdrženy z dvaceti členských států, dvou dalších evropských zemí a dvou mimoevropských zemí.

• **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

V květnu a červnu 2020 provedla Komise strukturované detailní rozhovory s jedenácti vybranými zúčastněnými stranami z různých odvětví a členských států.

Kromě toho Komise v období od 2. do 23. prosince 2020 provedla prostřednictvím pracovní skupiny pro zelené dluhopisy v rámci podskupiny Hospodářského a finančního výboru Rady (EFC) pro evropské trhy státních dluhopisů (ESDM) krátkou konzultaci se státními úředníky pro správu dluhu, a to prostřednictvím cíleného dotazníku. Dotazník byl rovněž rozeslán skupině odborníků pro udržitelné financování z členských států a respondenti byli požádáni, aby koordinovali své odpovědi podle jednotlivých členských států. Přípomínky poskytlo sedmáct členských států.

Komise se také pravidelně obracela na Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA), aby jí poskytl své stanovisko a doporučení, mimo jiné ohledně možného režimu registrace a dohledu nad externími posuzovateli na úrovni Unie.

Společné výzkumné středisko Komise připravilo několik akademických dokumentů, pracovních dokumentů a zpráv týkajících se zelených dluhopisů: 1) „*Green bonds and companies' environmental performance: a feasibility study*“ (Zelené dluhopisy a environmentální výkonnost společností: studie proveditelnosti); 2) „*Green bonds and use of proceeds reporting: what do we know from market data providers?*“ (Zelené dluhopisy a vykazování využití získaných peněžních prostředků: co víme od poskytovatelů údajů z trhu?); 3) „*The pricing of green bonds. Are financial institutions special?*“ (Stanovení cen zelených dluhopisů. Jsou finanční instituce něco zvláštního?); 4) „*Green Bonds as a tool against climate change*“ (Zelené dluhopisy jako nástroj proti změně klimatu).

Od roku 2019 se o iniciativě pro evropské zelené dluhopisy diskutuje na pravidelných zasedáních skupiny odborníků z členských států pro udržitelné financování: členské státy byly pravidelně informovány a účastnily se diskusí o konkrétních otázkách, jako je vazba na nařízení o taxonomii a formát a povaha případné iniciativy pro evropské zelené dluhopisy.

• **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů zvažovalo řadu politických možností ve třech klíčových rozměrech politiky, kromě základní situace, kdy by Unie nepřijala žádné opatření:

- 1) Pokud jde o oblast působnosti standardu pro emitenty zelených dluhopisů, zvažovaly se tyto možnosti: 1) dobrovolný přístup, kdy by se emitenti zelených dluhopisů mohli svobodně rozhodnout, zda se připojí k budoucí iniciativě pro evropské zelené

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-sustainable-finance-strategy_en

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-eu-green-bond-standard_en

dluhopisy, a 2) povinný přístup, kdy by všechny zelené dluhopisy vydané v EU nebo emitentem se sídlem v EU musely využívat budoucí iniciativu pro evropské zelené dluhopisy.

- 2) Pokud jde o regulační úpravu týkající se externích posuzovatelů evropských zelených dluhopisů, zvažovaly se tyto možnosti: 1) pověřit orgán ESMA povolováním externích posuzovatelů evropských zelených dluhopisů s omezeným dohledem a požadavky a 2) pověřit orgán ESMA povolováním externích posuzovatelů evropských zelených dluhopisů a dohledem nad nimi podle přísnějšího rámce.
- 3) Pokud jde o potenciální flexibilitu poskytovanou svrchovaným emitentům, kteří chtějí vydávat evropské zelené dluhopisy, ve srovnání s emitenty, kteří nejsou svrchovanými subjekty, byly zvažovány tyto možnosti: 1) žádná flexibilita, 2) flexibilita, pokud jde o požadavky související s dluhopisy, ale nikoli o uplatňování a provádění nařízení o taxonomii, a 3) flexibilita, pokud jde o požadavky související s dluhopisy i s ohledem na nařízení o taxonomii.

Výsledky dvou online konzultací na toto téma ukázaly, že velká většina zúčastněných stran podpořila koncepci standardu EU pro zelené dluhopisy, jak byl tehdy nazýván a jak jej navrhla technická expertní skupina pro udržitelné financování, včetně požadavku na dobrovolný standard. Pouze velmi malá menšina vyjádřila podporu povinnému standardu.

Velká většina respondentů vyjádřila podporu regulačnímu režimu pro externí posuzovatele pod dohledem orgánu ESMA, přičemž mnozí z nich požadovali přiměřený režim. Naznačuje to, že většina zúčastněných stran by zpravidla upřednostnila možnost mírnějšího nebo cílenějšího režimu dohledu.

Stávající a potenciální emitenti státních zelených dluhopisů v Unii byli konzultováni ohledně možné flexibility pro svrchované emitenty a jejich názory na otázku, zda mají či nemají mít flexibilitu, pokud jde o nařízení o taxonomii, se rovnoměrně dělily. Silnou podporu však získalo zachování konzistentního přístupu, pokud jde o svrchované a podnikové emitenty.

Na základě analýzy různých možností a zpětné vazby získané od zúčastněných stran bylo v posouzení dopadů jako upřednostňovaná možnost stanoveno, že:

- 1) iniciativa pro evropské zelené dluhopisy se zavede jako dobrovolný standard, který je v souladu s osvědčenými postupy na trhu a nařízením o taxonomii,
- 2) orgán ESMA se pověří povolováním externích posuzovatelů evropských zelených dluhopisů s omezenými požadavky na dohled a
- 3) svrchovaným emitentům bude poskytnuta určitá flexibilita, pokud jde o prosazování evropských zelených dluhopisů, nikoli však pokud jde o uplatňování a výklad nařízení o taxonomii.

Upřednostňovaná možnost vychází z osvědčených tržních postupů v oblasti podávání zpráv a externího posuzování a ze sladění s nařízením o taxonomii. Tyto prvky by zařadily iniciativu pro evropské zelené dluhopisy do pozice předního standardu z hlediska transparentnosti a environmentální důvěryhodnosti v souladu s cílem rozvíjet a podporovat trh s kvalitnějšími zelenými dluhopisy. Navrhovaný dobrovolný standard by ve spojení s mírným přístupem dohledu zajistil, že cílů Unie bude dosaženo nákladově nejúčinnějším a nejefektivnějším způsobem.

Dobrovolný standard by byl přitažlivý pro emitenty vysoce kvalitních zelených dluhopisů, z nichž mnozí vyjádřili podporu iniciativě pro evropské zelené dluhopisy, protože by jim umožnil jasněji informovat investory a ostatní subjekty o svých environmentálních výsledcích

a závazcích. Zároveň by pomohl zabránit rušivým dopadům na stávající trhy se zelenými dluhopisy, které mohou nadále volně fungovat. To by usnadnilo vytvoření konkurenčního tržního prostředí, které by umožnilo, aby budoucí emise řídila spíše poptávka investorů než regulační požadavky.

Mírnější a cílený přístup k dohledu nad externími posuzovateli by zvýšil transparentnost postupů externího posuzování pro emitenty a investory, zlepšil harmonizaci některých aspektů různých přístupů a řešil otázky související se střetem zájmů, aniž by odradil stávající poskytovatele od registrace v rámci režimu a působení v roli posuzovatelů evropských zelených dluhopisů.

Zavedením možnosti omezené flexibility pro svrchované subjekty by členské státy mohly vydávat evropské zelené dluhopisy za stejných podmínek jako podniky, přičemž by mohly stále využívat určité flexibility, která by zohledňovala jejich institucionální specifika. Stejně jako v případě ostatních uživatelů by rozhodnutí přizpůsobit se požadavkům iniciativy pro evropské zelené dluhopisy bylo pro svrchované subjekty dobrovolné.

Celkově by standard poskytl jasné výhody z hlediska důvěry, což by se mohlo projevit v cenovém zvýhodnění dluhopisů a poskytnout emitentům novou pobídku k jeho používání. Stejně tak emitenti mohou chtít emisí podle standardu prokázat silnější ekologický závazek.

Investoři by měli k dispozici segment zelených dluhopisů, který by zajistil vysokou míru integrity trhu, transparentnosti a srovnatelnosti a poskytl společnou definici zelených dluhopisů, čímž by se zvýšila srovnatelnost a důvěra. Iniciativa by investorům poskytla větší výběr a byla by přínosem zejména pro nejangažovanější zelené investory, kteří si cení přísnější zelené definice. Institucionální investoři by se mohli jasně odlišit od zbytku trhu tím, že by své investice do dluhopisů zaměřili na evropské zelené dluhopisy.

Externím posuzovatelům mohou vzniknout další náklady, pokud chtějí standard dodržovat. Kromě poplatků za dohled, které by měly být prozatím omezeny na minimum, by posuzovatelé museli vynaložit určité přímé náklady na dodržování předpisů a právní poradenství, jakož i organizační náklady, aby jim orgán ESMA udělil oprávnění.

Emitenti by i nadále mohli vydávat zelené dluhopisy podle jiných tržních standardů. Náklady na využívání standardu jsou především náklady, které mohou být přeneseny od externích posuzovatelů, a také náklady související s uplatňováním taxonomie. Náklady spojené s uplatňováním taxonomie by však vznikly i podle jiných iniciativ (např. směrnice 2014/95/EU o uvádění nefinančních informací²⁰), což znamená, že část těchto nákladů by byla kompenzována.

Iniciativa nabízí jasnou definici „environmentální udržitelnosti“ a usnadňuje identifikaci vysoce kvalitních zelených dluhopisů na trhu. Zvýšení transparentnosti by mělo zlepšit efektivitu trhu a podpořit větší investice do kvalitnějších zelených projektů a aktiv, zejména ve spojení s novými požadavky na zveřejňování informací vyplývajících z dalších částí širšího akčního plánu udržitelného financování. Vyšší důvěra trhu může dále vést k cenovým výhodám, což může podpořit financování aktiv a projektů odpovídajících taxonomii. Tyto faktory by měly pomoci evropskému hospodářství rychleji přejít na uhlíkově neutrální a celkově méně znečišťující technologie a výrobní procesy, což by mělo pozitivní dopady na životní prostředí i na společnost obecně.

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami (Úř. věst. L 330, 15.11.2014, s. 1).

- **Účelnost a zjednodušování právních předpisů**

Tento návrh nebyl součástí kontroly účelnosti.

- **Základní práva**

Tento návrh respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tento návrh zmocňuje orgán ESMA k výkonu nové funkce, kterou je registrace externích posuzovatelů poskytujících služby podle tohoto nařízení a dohled nad nimi. Bude to vyžadovat, aby orgán ESMA účtoval externím posuzovatelům poplatky, které by měly pokrýt veškeré administrativní náklady, jež orgánu ESMA vzniknou v souvislosti s jeho činností týkající se registrace externího posuzovatele a dohledu nad ním.

Na základě odhadu 0,2 pracovníka v přepočtu na plné pracovní úvazky na subjekt a celkem tři externích posuzovatelů žádajících o registraci v prvním čtyřletém období²¹ by byl požadavek pouze na 0,6 pracovníka v přepočtu na plné pracovní úvazky na provádění registrace a průběžného dohledu. Měly by však existovat silné potenciální synergie se stávajícími povinnostmi orgánu ESMA vyplývajícími z přezkumu činnosti evropských orgánů dohledu (ESA), pro který byly orgánu ESMA poskytnuty další personální a rozpočtové zdroje²². Kromě toho byly v souvislosti s plánováním návrhu rozpočtu Unie na rok 2022 všechny agentury vyzvány, aby dosáhly přiměřeného ročního zvýšení efektivity o 1 % až 2 %. Proto se předpokládá, že konkrétně pro tento návrh nebudou zapotřebí žádné další zdroje.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Při hodnocení této iniciativy Komise zohlední níže uvedené zdroje a ukazatele a bude se opírat o veřejnou konzultaci a diskuse s orgánem ESMA a příslušnými orgány. Hodnocení bude provedeno v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy.

Ukazatele:

- 1) celková hodnota vydaných dluhopisů, celková hodnota nesplacených dluhopisů, celkový objem a ceny dluhopisů s označením „evropský zelený dluhopis“ a dluhopisů označených jako „zelené“ (nikoli však nutně s označením „evropský zelený dluhopis“) vydaných ročně a nesplacených [v EU a celosvětově];
- 2) údaje o likviditě na trzích s dluhopisy s označením „evropské zelené dluhopisy“, dluhopisy označenými jako „zelené“ a ostatními nesplacenými dluhopisy (jako referenční hodnota, tj. od stejných/podobných emitentů);
- 3) počet externích posuzovatelů registrovaných podle tohoto nařízení;
- 4) údaje o regulačních poplatcích zaplacených těmito externími posuzovateli;

²¹ Podle průzkumu, který v roce 2018 provedla organizace CBI, dominuje trhu externího posuzování skupina převážně evropských poskytovatelů služeb, kteří v současnosti ovládají více než 90 % trhu, přičemž šest konkrétních poskytovatelů představuje téměř 75 % trhu – jde o společnosti CICERO, Sustainalytics, Vigeo Eiris, EY, ISS-oekom a DNV GL. Odhad vychází z toho, že polovina z nich se rozhodla zaregistrovat u orgánu ESMA v rámci standardu EuGB, viz příloha 9 posouzení dopadů týkající se externího posuzování.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32019R2175>

- 5) stížnosti a/nebo zprávy o dohledu týkající se dodržování tohoto nařízení.

Zdroje:

- 1) databáze registrovaných externích posuzovatelů orgánu ESMA;
- 2) databáze regulačních poplatků a plateb orgánu ESMA;
- 3) databáze oznámení a stížností orgánu ESMA;
- 4) externí databáze týkající se trhu s dluhopisy;
- 5) přímé a konzultativní vstupy od zúčastněných stran.

Vývoj informační technologie a volby zadávání zakázek budou předmětem předběžného schválení Výborem Evropské komise pro informační technologie a kybernetickou bezpečnost.

• **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Hlava I stanoví v článku 1 předmět nařízení, konkrétně jednotné požadavky na emitenty dluhopisů, kteří chtějí dobrovolně používat označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ (evropské zelené dluhopisy) pro své environmentálně udržitelné dluhopisy nabízené investorům v Unii, a zřízení systému registrace a rámce dohledu pro externí posuzovatele evropských zelených dluhopisů.

Článek 2 stanoví definice pro účely tohoto nařízení.

Hlava II nařízení stanoví podmínky pro používání označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“.

Kapitola 1 se zabývá požadavky souvisejícími s dluhopisy.

Článek 3 omezuje používání označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ na emitenty dluhopisů, kteří splňují požadavky této hlavy, a to až do doby splatnosti dluhopisu. Rámec má být použitelný pro všechny emitenty dluhopisů, včetně emitentů krytých dluhopisů, i pro sekuritizace, u nichž cenné papíry vydává zvláštní účelová jednotka. Rámec má být dále použitelný pro emitenty v Unii i mimo ni při nabízení dluhopisů investorům v Unii.

Článek 4 stanoví, že emitenti musí alokovat získané peněžní prostředky pouze na financování způsobilých stálých aktiv, způsobilých výdajů nebo způsobilých finančních aktiv nebo na jejich kombinaci. V článku se uvádí, že emitenti dluhopisů nesmějí pro účely této alokace odečítat ze získaných peněžních prostředků náklady. Tento článek rovněž umožňuje svrchovaným emitentům alokovat peněžní prostředky získané z dluhopisů na některé další druhy výdajů kromě výdajů, které jsou uvedeny v čl. 4 odst. 1.

Článek 5 stanoví, do kterých kategorií musí patřit způsobilá finanční aktiva pro účely tohoto nařízení a jaké druhy aktiv a výdajů by měla tato finanční aktiva financovat.

Článek 6 vyžaduje, aby se veškeré peněžní prostředky získané z dluhopisů použily na hospodářské činnosti, které splňují požadavky na environmentálně udržitelné hospodářské činnosti stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/852, konkrétně 1) významně přispívají k jednomu nebo více environmentálním cílům stanoveným v článku 9 uvedeného nařízení, 2) významně nepoškozují žádný z těchto environmentálních cílů, 3) jsou vykonávány v souladu s minimálními zárukami stanovenými v článku 18 uvedeného nařízení a 4) splňují technická screeningová kritéria stanovená Komisí v souladu s čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 a čl. 15 odst. 2 uvedeného nařízení.

S ohledem na očekávaný technologický pokrok v oblasti environmentální udržitelnosti budou akty v přenesené pravomoci přijaté v souladu s čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852, kterými se stanoví

technická screeningová kritéria, pravděpodobně časem přezkoumány a změněny. Proto článek 7 stanoví, které požadavky nařízení o taxonomii uvedené v člancích 4 až 6 musí emitenti používat.

Pro účely této kapitoly je třeba uvést, že používáním označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ nejsou dotčeny požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013²³, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014²⁴, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129²⁵, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2033²⁶, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU²⁷, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU²⁸ a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2034²⁹. Kromě toho by žádné ustanovení tohoto nařízení nemělo být vykládáno tak, že omezuje možnost emitenta použít dluhopisy ke krytí ztrát vyplývajících z jiných činností, aktiv nebo částí subjektu. Žádné ustanovení tohoto nařízení by rovněž nemělo být vykládáno jako omezení pravomoci odepsat nebo konvertovat příslušné kapitálové nástroje nebo závazky instituce podle směrnice 2014/59/EU nebo při výskytu rozhodné události v souladu s nařízením (EU) č. 575/2013, případně nařízením (EU) 2019/2033.

Pro účely této kapitoly je rovněž třeba poznamenat, že požadavek na alokaci peněžních prostředků získaných z evropských zelených dluhopisů na financování způsobilých aktiv nebo výdajů by neměl emitentům těchto dluhopisů zakazovat, aby jako zajištění dluhopisu použili stálá nebo finanční aktiva, ani by neměl těmto emitentům zakazovat, aby výnosy vyplácené držitelům dluhopisů vážali na výkonost projektu financovaného dluhopisem.

Kapitola II stanoví požadavky na transparentnost a externí posouzení evropských zelených dluhopisů.

Článek 8 upřesňuje, že dluhopis může být nabízen veřejnosti v Unii pouze po předchozím zveřejnění informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu vypracovaného v souladu s přílohou I na internetových stránkách emitenta společně s předemisním posouzením informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu externím posuzovatelem.

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014 ze dne 15. července 2014, kterým se stanoví jednotná pravidla a jednotný postup pro řešení krize úvěrových institucí a některých investičních podniků v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí a Jednotného fondu pro řešení krizí a mění nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 225, 30.7.2014, s. 1).

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu, a o zrušení směrnice 2003/71/ES (Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 1).

²⁶ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/2033 ze dne 27. listopadu 2019 o obezřetnostních požadavcích na investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 575/2013, (EU) č. 600/2014 a (EU) č. 806/2014.

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2034 ze dne 27. listopadu 2019 o obezřetnostním dohledu nad investičními podniky a o změně směrnic 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU a 2014/65/EU.

Článek 9 ukládá emitentovi povinnost každoročně vypracovávat výroční zprávy o alokaci peněžních prostředků získaných vydáním evropského zeleného dluhopisu v souladu s přílohou II, a to až do úplné alokace peněžních prostředků získaných z dluhopisů, a zveřejnit je nejpozději do tří měsíců po skončení referenčního roku. Emitent je rovněž povinen obstarat si u externího posuzovatele po úplné alokaci peněžních prostředků získaných z dluhopisů poemisní posouzení první zprávy o alokaci.

Článek 10 stanoví požadavek, aby emitent vypracoval po úplné alokaci peněžních prostředků získaných z dluhopisů zprávu o dopadech v souladu s přílohou III, a to alespoň jednou během doby platnosti dluhopisu.

Emitenti, kteří jsou svrchovanými subjekty, si mohou v souladu s článkem 11 rovněž obstarat předemisní a poemisní posouzení od státního auditora nebo jiného veřejného subjektu, který je pověřen svrchovaným subjektem k posuzování souladu s tímto nařízením.

Článek 12 stanoví požadavky na ty evropské zelené dluhopisy, pro které musí být vydán prospekt.

Článek 13 stanoví emitentům povinnost uchovávat na svých internetových stránkách až do splatnosti dluhopisů všechny dokumenty vypracované emitentem podle článků 8 až 12, včetně příslušných předemisních a poemisních posouzení. Tento článek rovněž zavádí požadavky týkající se používání jazyků a vyžaduje oznamování některých dokumentů vypracovaných v souladu s tímto nařízením orgánu ESMA.

Hlava III nařízení stanoví podmínky pro zahájení činnosti externích posuzovatelů evropských zelených dluhopisů. Tato hlava se nevztahuje na státní auditory a jiné veřejné subjekty pověřené svrchovanými emitenty posuzováním souladu s nařízením.

Kapitola I zavádí podmínky pro zahájení činnosti externích posuzovatelů. Zahrnuje to požadavek na registraci a průběžné plnění podmínek registrace. Článek 15 předpokládá zmocnění pro vydání regulační technické normy a prováděcí technické normy za účelem dalšího upřesnění určitých kritérií pro registraci externích posuzovatelů a některých standardních formulářů, šablon a postupů. Po registraci může externí posuzovatel vykonávat svou činnost na celém území Unie. Externí posuzovatel musí požádat o registraci orgán ESMA. Externí posuzovatel musí orgánu ESMA oznámit podstatné změny podmínek své původní registrace, a to před jejich provedením. ESMA má možnost odmítnout registraci externího posuzovatele podle článku 15 a za určitých podmínek registraci zrušit podle článku 51. Článek 59 zavádí požadavek, aby orgán ESMA vedl na svých internetových stránkách databázi všech registrovaných externích posuzovatelů, včetně těch, kterým je dočasně zakázáno vykonávat činnosti podle tohoto nařízení a jejichž registrace byla zrušena.

Kapitola II stanoví požadavky na organizaci, procesy a dokumenty týkající se řízení externích posuzovatelů. Stanoví obecné zásady v článku 18, kde vyžaduje, aby externí posuzovatel používal vhodné systémy, zdroje a postupy a aby externí posuzovatel sledoval a alespoň jednou ročně vyhodnotil přiměřenost a účinnost svých systémů, mechanismů a opatření vnitřní kontroly a přijal vhodná opatření k odstranění případných nedostatků. Články 19 až 28 podrobněji stanoví požadavky týkající se vrcholného vedení, analytiků, zaměstnanců a dalších osob přímo zapojených do činností hodnocení; funkce zajišťování shody s předpisy; vnitřních zásad a postupů; metodik hodnocení a používaných informací; chyb v metodikách hodnocení nebo při jejich uplatňování; externího zajišťování činností; požadavků na vedení záznamů; zamezení střetu zájmů a poskytování dalších služeb. Články 18 až 23 a článek 25 stanoví zmocnění pro vydání regulační technické normy za účelem dalšího upřesnění kritérií nezbytných pro posouzení organizačních požadavků, procesů a dokumentů týkajících se řízení externích posuzovatelů.

Kapitola III stanoví požadavky týkající se předemisního a poemisního posouzení. Článek 29 jednoznačně stanoví, že předemisní posouzení ani poemisní posouzení nesmí odkazovat na orgán ESMA nebo jiný příslušný orgán způsobem, který by mohl udávat nebo naznačovat potvrzení nebo schválení příslušného dokumentu nebo jakékoli hodnotící činnosti externího posuzovatele orgánem ESMA nebo jiným příslušným orgánem. Článek 30 stanoví požadavky na informace, které externí posuzovatelé bezplatně zpřístupní na svých internetových stránkách, což zahrnuje všechna předemisní a poemisní posouzení podle tohoto nařízení.

Kapitola IV stanoví pravidla pro poskytování služeb externími posuzovateli ze třetích zemí.

Hlava IV stanoví v kapitole I pravomoci příslušných vnitrostátních orgánů vykonávat dohled nad emitenty dluhopisů s cílem zajistit uplatňování článků 8 až 13 tohoto nařízení. Obsahuje rovněž několik ustanovení, která upřesňují správní sankce a jiná správní opatření, jež mohou příslušné orgány ukládat, jakož i pravidla pro zveřejňování těchto sankcí a jejich oznamování orgánu ESMA.

V kapitole II této hlavy jsou stanoveny pravomoci orgánu ESMA, pokud jde o dohled nad externími posuzovateli. Patří mezi ně pravomoc požadovat informace na základě prosté žádosti nebo rozhodnutí, pravomoc provádět obecná šetření i pravomoc provádět kontroly na místě. Kapitola rovněž stanoví podmínky, za nichž může orgán ESMA vykonávat své pravomoci v oblasti dohledu. Několik ustanovení specifikuje opatření v oblasti dohledu, pokuty a penále, které může orgán ESMA ukládat. Orgán ESMA je rovněž oprávněn vybírat registrační poplatky a poplatky za dohled.

Hlava V o aktech v přenesené pravomoci svěřuje Komisi pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci za podmínek stanovených v článku 60.

Hlava VI o závěrečných ustanoveních stanoví přechodné ustanovení pro externí posuzovatele v prvních 30 měsících po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o evropských zelených dluhopisech**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³⁰,
v souladu s řádným legislativním postupem,
vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Přechod na nízkouhlíkové, udržitelnější, oběhové a spravedlivé hospodářství účinněji využívající zdroje je klíčem k zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti hospodářství Unie a kvality života jejích obyvatel. V roce 2016 uzavřela Unie Pařížskou dohodu³¹. Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. c) Pařížské dohody stanoví cíl zlepšit reakci na změnu klimatu, mimo jiné též sladěním finančních toků s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu.
- (2) Investiční plán Zelené dohody pro Evropu ze dne 14. ledna 2020³² předpokládá zavedení standardu pro environmentálně udržitelné dluhopisy, aby se dále zvýšily investiční příležitosti a usnadnila identifikace environmentálně udržitelných investic prostřednictvím jasného označení. Evropská rada ve svých závěrech z prosince 2020 vyzvala Komisi, aby předložila legislativní návrh standardu pro zelené dluhopisy³³.
- (3) Environmentálně udržitelné dluhopisy jsou jedním z hlavních nástrojů financování investic souvisejících s nízkouhlíkovými technologiemi, účinným využíváním energie a zdrojů, jakož i s udržitelnou dopravní infrastrukturou a výzkumnou infrastrukturou. Tyto dluhopisy mohou vydávat finanční i nefinanční podniky nebo svrchované subjekty. Různé existující iniciativy pro environmentálně udržitelné dluhopisy nezajišťují společné definice environmentálně udržitelných hospodářských činností. To brání investorům snadno identifikovat dluhopisy, u nichž jsou získané peněžní prostředky v souladu s environmentálními cíli stanovenými v Pařížské dohodě nebo k nim přispívají.

³⁰ Úř. věst. C , , s. .

³¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2016/1841 ze dne 5. října 2016 o uzavření Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu jménem Evropské unie (Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4).

³² COM(2020) 21 final.

³³ Dokument EUCO 22/20.

- (4) Rozdílná pravidla týkající se zveřejňování informací, transparentnosti a odpovědnosti externích posuzovatelů posuzujících environmentálně udržitelné dluhopisy a kritérií způsobilosti pro způsobilé environmentálně udržitelné projekty ztěžují investorům identifikaci a porovnávání environmentálně udržitelných dluhopisů a oslabují jejich důvěru a emitentům ztěžují využívání environmentálně udržitelných dluhopisů k přechodu jejich činností na environmentálně udržitelnější obchodní modely.
- (5) Při zajišťování souladu s cíli Pařížské dohody a vzhledem k existujícím rozdílům a neexistenci společných pravidel je pravděpodobné, že členské státy přijmou odlišná opatření a přístupy. To bude mít přímý negativní dopad na řádné fungování vnitřního trhu a bude pro něj vytvářet překážky, a zároveň to bude působit v neprospěch emitentů environmentálně udržitelných dluhopisů. Souběžné vytváření tržních postupů založených na komerčně motivovaných prioritách, které vedou k rozdílným výsledkům, způsobuje roztržistěnost trhu a hrozí dalším prohloubením neefektivity fungování vnitřního trhu. Rozdílné standardy a tržní postupy ztěžují porovnávání různých dluhopisů, vytvářejí nerovné tržní podmínky pro emitenty, vedou ke vzniku dalších překážek na vnitřním trhu a představují riziko narušení investičních rozhodnutí.
- (6) Neexistence harmonizovaných pravidel pro postupy, které externí posuzovatelé používají při posuzování environmentálně udržitelných dluhopisů, a rozdílné definice environmentálně udržitelných činností stále více ztěžují investorům efektivní porovnávání dluhopisů na vnitřním trhu, pokud jde o jejich environmentální cíle. Trh s environmentálně udržitelnými dluhopisy je ze své podstaty mezinárodní, přičemž účastníci trhu obchodují s dluhopisy a využívají služeb externího posouzení poskytovaných třetími stranami přes hranice. Opatření na úrovni Unie by mohlo snížit riziko roztržistěnosti vnitřního trhu s environmentálně udržitelnými dluhopisy a službami externího posuzování dluhopisů a zajistit uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852³⁴ na trhu s těmito dluhopisy.
- (7) Proto by měl být stanoven jednotný soubor konkrétních požadavků na dluhopisy vydávané finančními či nefinančními podniky nebo svrchovanými subjekty, které chtějí pro tyto dluhopisy dobrovolně používat označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“. Stanovení požadavků na kvalitu evropských zelených dluhopisů formou nařízení by mělo zajistit jednotné podmínky pro vydávání těchto dluhopisů, neboť se tak zabránilo rozdílným vnitrostátním požadavkům, které by mohly vyplynout z provedení směrnice, a mělo by rovněž zajistit, aby tyto podmínky byly přímo použitelné pro emitenty těchto dluhopisů. Emitenti, kteří dobrovolně používají označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“, by se měli řídit stejnými pravidly v celé Unii, aby se zvýšila efektivnost trhu omezením rozdílů, a tím se také snížily náklady na posuzování těchto dluhopisů pro investory.
- (8) V souladu s článkem 4 nařízení (EU) 2020/852 a s cílem poskytnout investorům jasné, kvantitativní, podrobné a společné definice by se pro určení toho, zda je hospodářská činnost považována za environmentálně udržitelnou, měly používat požadavky stanovené v článku 3 uvedeného nařízení. Peněžní prostředky získané z dluhopisů, které používají označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ by měly být použity výhradně na financování hospodářských činností, které jsou buď environmentálně udržitelné, a jsou tak v souladu s environmentálními cíli stanovenými v článku 9 nařízení (EU) 2020/852, nebo které přispívají k transformaci činností tak,

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

aby se staly environmentálně udržitelnými. Tyto dluhopisy však mohou být použity jak k přímému financování takových environmentálně udržitelných činností prostřednictvím financování aktiv a výdajů, které se týkají hospodářských činností splňujících požadavky stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/852, tak nepřímo prostřednictvím finančních aktiv, která financují hospodářské činnosti splňující tyto požadavky. Je proto nezbytné upřesnit kategorie výdajů a aktiv, které lze financovat z peněžních prostředků získaných z dluhopisů používajících označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“.

- (9) Peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů by měly být použity na financování hospodářských činností, které mají trvalý pozitivní dopad na životní prostředí. Takového trvalého pozitivního dopadu lze dosáhnout několika způsoby. Vzhledem k tomu, že stálá aktiva jsou dlouhodobá, je prvním způsobem použití peněžních prostředků získaných z těchto evropských zelených dluhopisů k financování stálých hmotných nebo stálých nehmotných aktiv, která nejsou finančními aktivy, a to za předpokladu, že tato stálá aktiva souvisí s hospodářskými činnostmi, které splňují požadavky na environmentálně udržitelné hospodářské činnosti stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/852 („požadavky nařízení o taxonomii“). Vzhledem k tomu, že finanční aktiva mohou být použita k financování hospodářských činností s trvalým pozitivním dopadem na životní prostředí, je druhým způsobem použití těchto získaných peněžních prostředků k financování finančních aktiv za předpokladu, že peněžní prostředky získané z těchto finančních aktiv jsou alokovány na hospodářské činnosti, které splňují požadavky nařízení o taxonomii. Protože dlouhodobý pozitivní dopad na životní prostředí mohou mít rovněž aktiva domácností, měla by tato finanční aktiva zahrnovat i aktiva domácností. Vzhledem k tomu, že kapitálové výdaje a vybrané provozní náklady mohou být použity na pořízení, modernizaci nebo údržbu stálých aktiv, je třetím způsobem použití peněžních prostředků získaných z těchto dluhopisů na financování kapitálových výdajů a provozních nákladů, které se vztahují k hospodářským činnostem, jež splňují požadavky nařízení o taxonomii, nebo které tyto požadavky splní v přiměřeně krátké době od vydání příslušného dluhopisu, které však může být prodlouženo, pokud je to řádně odůvodněno zvláštními charakteristikami daných hospodářských činností a investic. Z výše uvedených důvodů by kapitálové výdaje a provozní náklady měly zahrnovat také výdaje domácností.
- (10) Svrchované subjekty jsou častými emitenty environmentálně udržitelných dluhopisů, a proto by jim mělo být rovněž umožněno vydávat „evropské zelené dluhopisy“ za předpokladu, že peněžní prostředky získané z těchto dluhopisů budou použity buď na financování aktiv nebo výdajů, které splňují požadavky nařízení o taxonomii, nebo na financování aktiv či výdajů, které tyto požadavky splní v přiměřeně krátké době od vydání příslušného dluhopisu, které však může být prodlouženo, pokud je to řádně odůvodněno zvláštními charakteristikami daných hospodářských činností a investic.
- (11) Článek 4 nařízení (EU) 2020/852 vyžaduje, aby členské státy a Unie uplatňovaly kritéria uvedená v článku 3 uvedeného nařízení pro určení toho, zda je hospodářská činnost považována za environmentálně udržitelnou pro účely veškerých opatření, kterými se stanovují požadavky na účastníky finančního trhu nebo emitenty v souvislosti s finančními produkty nebo korporátními dluhopisy, které jsou nabízeny jako environmentálně udržitelné. Je proto logické, že technická screeningová kritéria uvedená v čl. 3 písm. d) nařízení (EU) 2020/852 by měla určit, která stálá aktiva, výdaje a finanční aktiva mohou být financovány z peněžních prostředků získaných z evropských zelených dluhopisů. S ohledem na očekávaný technologický pokrok v oblasti environmentální udržitelnosti je pravděpodobné, že akty v přenesené

pravomoci přijaté podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852 budou v průběhu času přezkoumány a změněny. Bez ohledu na tyto změny by v zájmu zajištění právní jistoty pro emitenty a investory a za účelem toho, aby změny technických screeningových kritérií neměly negativní dopad na cenu již vydaných evropských zelených dluhopisů, měli mít emitenti možnost při alokování peněžních prostředků získaných z těchto dluhopisů na způsobilá stálá aktiva nebo výdaje uplatňovat technická screeningová kritéria platná v okamžiku vydání evropského zeleného dluhopisu, a to až do splatnosti dluhopisu. V zájmu zajištění právní jistoty pro evropské zelené dluhopisy, u nichž jsou získané peněžní prostředky alokovány na finanční aktiva, je nezbytné upřesnit, že podkladové hospodářské činnosti financované těmito finančními aktivy by měly splňovat technická screeningová kritéria platná v okamžiku vytvoření finančních aktiv. Pokud se příslušné akty v přenesené pravomoci změní, měl by emitent alokovat získané peněžní prostředky za použití změněných aktů v přenesené pravomoci do pěti let.

- (12) Doba potřebná k transformaci aktiva za účelem sladění hospodářské činnosti, ke které se vztahuje, s požadavky nařízení o taxonomii by v zásadě neměla překročit pět let, s výjimkou určitých okolností, kdy to může trvat až deset let. Z tohoto důvodu by se způsobilé kapitálové výdaje měly vztahovat k hospodářským činnostem, které splňují nebo budou splňovat požadavky nařízení o taxonomii do pěti let od vydání dluhopisu, pokud není delší období až deseti let odůvodněno zvláštními charakteristikami příslušných hospodářských činností a investic.
- (13) Investoři by měli mít k dispozici veškeré informace potřebné k posouzení dopadu evropských zelených dluhopisů na životní prostředí a k jejich vzájemnému porovnání. Za tímto účelem je třeba stanovit konkrétní a standardizované požadavky na zveřejňování informací, které zajistí transparentnost ohledně toho, jak emitent hodlá alokovat získané peněžní prostředky z dluhopisů na způsobilá stálá aktiva, výdaje a finanční aktiva a jak byly tyto získané peněžní prostředky skutečně alokovány. Takové transparentnosti lze nejlépe dosáhnout prostřednictvím informativních přehledů o evropském zeleném dluhopisu a výročních zpráv o alokaci. V zájmu jednodušší srovnatelnosti evropských zelených dluhopisů a usnadnění lokalizace příslušných informací je nezbytné stanovit šablony pro zveřejňování těchto informací.
- (14) Investoři by měli mít možnost nákladově efektivního přístupu ke spolehlivým informacím o evropských zelených dluhopisech. Emitenti evropských zelených dluhopisů by proto měli uzavírat smlouvy s externími posuzovateli, kteří budou provádět předemisní posouzení informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu a poemisní posouzení výročních zpráv o alokaci evropských zelených dluhopisů.
- (15) Emitenti evropských zelených dluhopisů by měli dodržovat své závazky vůči investorům a alokovat peněžní prostředky získané ze svých dluhopisů v přiměřeně krátké době po jejich vydání. Zároveň by emitenti neměli být penalizováni za to, že peněžní prostředky získané z dluhopisů alokují na hospodářské činnosti, které ještě nesplňují požadavky nařízení o taxonomii, ale v průběhu pětiletého období (nebo prodlouženého desetiletého období) je splňovat budou. Emitenti by v každém případě měli alokovat veškeré peněžní prostředky získané ze svých evropských zelených dluhopisů před splatností každého dluhopisu.
- (16) Na rozdíl od emitentů, kteří jsou finančními nebo nefinančními podniky, mohou emitenti, kteří jsou svrchovanými subjekty, použít peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů k nepřímému financování hospodářských činností,

kteře jsou v souladu s požadavky nařízení o taxonomii, a to prostřednictvím programů daňových výdajů nebo programů převodů, včetně dotací. V takových případech svrchované subjekty zajistí, aby byly hospodářské činnosti financované z těchto programů v souladu s podmínkami těchto programů. Z tohoto důvodu by externí posuzovatelé neměli být při provádění předemísňích a poemisňích posouzení u evropských zelených dluhopisů, které vydaly svrchované subjekty a u nichž jsou získané peněžní prostředky alokovány na daňové výdaje nebo dotace v souladu s podmínkami, které odpovídají požadavkům nařízení o taxonomii, povinni posuzovat dosažení souladu každé hospodářské činnosti financované z těchto programů s taxonomií. Pokud jde o takový případ, mělo by postačovat, aby externí posuzovatelé posoudili soulad podmínek dotčených programů financování s požadavky nařízení o taxonomii.

- (17) Některé finanční podniky, které mají portfolio evropských zelených dluhopisů, nemusí být schopny u každého evropského zeleného dluhopisu identifikovat jednotlivá finanční aktiva, na která byly peněžní prostředky získané z uvedeného dluhopisu alokovány. Důvodem je nesoulad mezi dobou do splatnosti a objemem financování těchto dluhopisů na jedné straně a dobou do splatnosti a objemem finančních aktiv v rozvaze finančního podniku na straně druhé. Finanční podniky by v takových případech měly být povinny zveřejnit alokaci celkových peněžních prostředků získaných ze svého portfolio evropských zelených dluhopisů do portfolio environmentálně udržitelných finančních aktiv v rozvaze podniku. Tyto finanční podniky by pak měly ve výročních zprávách o alokaci prokázat, že související environmentálně udržitelná finanční aktiva splňovala v době svého vzniku požadavky nařízení o taxonomii. Aby bylo zajištěno, že veškeré peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů jsou alokovány na environmentálně udržitelné hospodářské činnosti, měly by finanční podniky rovněž prokázat, že výše těchto environmentálně udržitelných finančních aktiv převyšuje nebo se rovná výši evropských zelených dluhopisů, které ještě nejsou splatné. Aby bylo zajištěno, že poskytované informace jsou úplné a aktuální, měl by externí posuzovatel každoročně posoudit výroční zprávy o alokaci. Tento externí posuzovatel by se měl zaměřit zejména na ta finanční aktiva, která ve zprávě o alokaci za předchozí rok nebyla uvedena v rozvaze emitenta.
- (18) V zájmu zvýšení transparentnosti by emitenti měli rovněž zveřejňovat dopady svých dluhopisů na životní prostředí prostřednictvím zpráv o dopadu, které by měly být zveřejňovány alespoň jednou během doby platnosti dluhopisu. Aby měli investoři k dispozici všechny informace důležité pro posouzení dopadu evropských zelených dluhopisů na životní prostředí, měly by zprávy o dopadu jasně specifikovat metriky, metodiky a předpoklady použité při posuzování dopadů na životní prostředí. V zájmu zjednodušení srovnatelnosti evropských zelených dluhopisů a usnadnění lokalizace příslušných informací je nezbytné stanovit šablony pro zveřejňování těchto informací.
- (19) Státní auditoři nebo jakýkoli jiný veřejný subjekt, který je svrchovaným subjektem pověřen posuzovat, zda jsou peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů skutečně alokovány na způsobilá stálá aktiva, výdaje a finanční aktiva, jsou zákonem stanovené subjekty, které mají odpovědnost a odborné znalosti v oblasti dohledu nad veřejnými výdaji a obvykle mají zákonem zaručenou nezávislost. Svrchovaným subjektům, které vydávají evropské zelené dluhopisy, by proto mělo být umožněno využívat tyto státní auditory nebo subjekty pro účely externího posouzení dluhopisů vydaných těmito svrchovanými subjekty. Tito státní auditoři nebo subjekty

by neměli být registrováni ani by nad nimi neměl být vykonáván dohled podle tohoto nařízení.

- (20) Aby se zajistila efektivita trhu s evropskými zelenými dluhopisy, měli by emitenti na svých internetových stránkách zveřejňovat podrobnosti o evropských zelených dluhopisech, které vydávají. Aby zajistili spolehlivost informací a důvěru investorů, měli by rovněž zveřejňovat předemisní posouzení i veškerá poemisní posouzení.
- (21) Aby se zvýšila transparentnost ohledně toho, jak externí posuzovatelé docházejí ke svým závěrům, aby se zajistilo, že externí posuzovatelé mají odpovídající kvalifikaci, odborné zkušenosti a nezávislost, a aby se snížilo riziko možného střetu zájmů a tím se zajistila odpovídající ochrana investorů, měli by emitenti evropských zelených dluhopisů využívat pouze externí posuzovatele, a to i ze třetích zemí, kteří byli zaregistrováni a podléhají průběžnému dohledu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA).
- (22) V zájmu posílení transparentnosti vůči investorům, pokud jde o způsob posuzování souladu peněžních prostředků získaných z dluhopisů s požadavky nařízení o taxonomii, by externí posuzovatelé měli uživatelům předemisních posouzení a poemisních posouzení dostatečně podrobně sdělit metodiky a klíčové předpoklady, které používají při svých činnostech externího posuzování, přičemž by měla být náležitě zohledněna ochrana údajů, na něž se vztahují vlastnická práva, a ochrana duševního vlastnictví.
- (23) Externí posuzovatelé by měli mít zavedena opatření pro vlastní řádnou správu a řízení společnosti, aby bylo zajištěno, že jejich předemisní a poemisní posouzení jsou nezávislá, objektivní a kvalitní. Vrcholné vedení externích posuzovatelů by proto mělo mít dostatečné odborné znalosti v oblasti finančních služeb a životního prostředí a mělo by zajistit, aby externí posouzení prováděl dostatečný počet zaměstnanců s potřebnými znalostmi a zkušenostmi. Ze stejného důvodu by útvar compliance měl být schopen podávat zprávu o svých zjištěních buď orgánu dohledu, nebo správnímu orgánu.
- (24) Aby byla zajištěna nezávislost externích posuzovatelů, měli by se externí posuzovatelé vyhýbat situacím střetu zájmů, a pokud jsou nevyhnutelné, měli by tyto střety náležitě řešit. Externí posuzovatelé by proto měli včas zveřejňovat informace o střetu zájmů. Měli by také vést záznamy o všech významných ohroženích své nezávislosti, nezávislosti svých zaměstnanců a nezávislosti dalších osob zapojených do procesu externího posuzování. Měli by rovněž vést záznamy o ochranných opatřeních použitých ke zmírnění těchto hrozeb.
- (25) Je nezbytné zabránit rozdílnému uplatňování tohoto nařízení příslušnými vnitrostátními orgány. Zároveň je nezbytné snížit transakční a provozní náklady externích posuzovatelů, posílit důvěru investorů a zvýšit právní jistotu. Je proto vhodné udělit orgánu ESMA obecnou pravomoc pro registraci a průběžný dohled nad registrovanými externími posuzovateli v Unii. Svěření výlučné odpovědnosti za tyto záležitosti orgánu ESMA by mělo zajistit rovné podmínky, pokud jde o požadavky na registraci a průběžný dohled, a vyloučit riziko regulační arbitráže mezi členskými státy. Zároveň by tato výlučná odpovědnost měla optimalizovat alokaci zdrojů v oblasti dohledu na úrovni Unie, čímž by se orgán ESMA stal centrem odborných znalostí a zvýšila by se účinnost dohledu.
- (26) Orgán ESMA by měl mít možnost vyžadovat veškeré informace potřebné k účinnému výkonu svých úkolů v oblasti dohledu. Měl by proto mít možnost požadovat tyto

informace od externích posuzovatelů, osob zapojených do činností externího posuzování, posuzovaných subjektů a spřízněných třetích osob, třetích stran, u kterých externí posuzovatel externě zajišťuje provozní funkce, a osob jinak úzce a významně spjatých nebo propojených s externími posuzovateli nebo činnostmi externího posouzení.

- (27) Aby orgán ESMA mohl plnit své úkoly v oblasti dohledu a zejména aby mohl externí posuzovatele přimět k ukončení protiprávního jednání, k poskytnutí úplných a správných informací nebo k součinnosti při vyšetřování či kontrole na místě, měl by mít možnost ukládat sankce nebo penále.
- (28) Emitenti evropských zelených dluhopisů mohou požádat o přístup ke službám externích posuzovatelů ze třetích zemí. Je proto nezbytné stanovit režim pro externí posuzovatele ze třetích zemí na základě posouzení rovnocennosti, uznání nebo potvrzení, podle kterého mohou externí posuzovatelé ze třetích zemí poskytovat služby externího posuzování.
- (29) Aby se usnadnil přístup externích posuzovatelů z třetích zemí v případě, že neexistuje rozhodnutí o rovnocennosti, je nezbytné stanovit postup, jakým bude orgán ESMA uznávat externí posuzovatele ze třetí země.
- (30) Aby se usnadnilo poskytování služeb externími posuzovateli z třetích zemí emitentům evropských zelených dluhopisů, měl by být stanoven režim potvrzování, který za určitých podmínek umožní registrovaným externím posuzovatelům se sídlem v Unii potvrzovat služby poskytované externím posuzovatelem z třetí země. Externí posuzovatel, který potvrdil služby poskytnuté externím posuzovatelem z třetí země, by měl být plně odpovědný za takto potvrzené služby a za zajištění, že daný externí posuzovatel z třetí země splňuje požadavky stanovené v tomto nařízení.
- (31) V souladu s článkem 290 SFEU by měla být na Komisi přenesena pravomoc stanovit postup pro výkon pravomoci ukládat pokuty nebo penále, včetně ustanovení o právu na obhajobu, ustanovení o lhůtách, výběru pokut nebo penále a podrobných pravidel pro promlčecí lhůty pro ukládání a vymáhání pokut a o druhu poplatků, o úkonech, za něž se poplatky vybírají, o výši poplatků a způsobu jejich úhrady. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů³⁵. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Evropský parlament a Rada měly obdržet veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci by měli automaticky mít přístup na zasedání expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (32) Vypracování návrhu regulačních a prováděcích technických norem, které neobsahují politická rozhodnutí, pro předložení Komisi by bylo efektivní a vhodné svěřit Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy jako orgánu s vysoce specializovanými odbornými znalostmi.
- (33) Orgán ESMA by měl být pověřen vypracováním návrhu regulačních technických norem, které by blíže specifikovaly kritéria, podle nichž může posuzovat žádost o

³⁵ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

registraci externího posuzovatele a poskytování informací tímto externím posuzovatelem, aby mohl určit jeho úroveň souladu s požadavky tohoto nařízení³⁶.

- (34) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011³⁷.
- (35) Orgán ESMA by měl být pověřen vypracováním návrhů prováděcích technických norem, které by upřesnily standardní formuláře, šablony a postupy pro poskytování informací pro registraci externích posuzovatelů. Komise by měla být zmocněna k přijetí těchto prováděcích technických norem prostřednictvím prováděcího aktu podle článku 291 SFEU v souladu s článkem 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010³⁸.
- (36) S cílem povzbudit externí posuzovatele, aby od vstupu tohoto nařízení v platnost poskytovali své služby emitentům evropských zelených dluhopisů, stanoví toto nařízení přechodný režim na prvních 30 měsících po vstupu tohoto nařízení v platnost.
- (37) Toto nařízení má dva cíle. Na jedné straně má zajistit, aby se na používání označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ vztahovaly jednotné požadavky. Na druhé straně je jeho cílem vytvořit jednoduchý systém registrace a rámec dohledu nad externími posuzovateli tím, že registrací externích posuzovatelů v Unii a dohledem nad nimi pověří jediný orgán dohledu. Oba cíle by měly usnadnit získávání kapitálu pro projekty, které sledují environmentálně udržitelné cíle. Jelikož těchto cílů nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale může jich být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

³⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

³⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

HLAVA I

Předmět a definice

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví jednotné požadavky pro emitenty dluhopisů, kteří chtějí používat označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ pro své environmentálně udržitelné dluhopisy nabízené investorům v Unii, a zavádí systém registrace a rámec dohledu pro externí posuzovatele evropských zelených dluhopisů.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „emitentem“ jakýkoli právní subjekt, který vydává dluhopisy;
- 2) „finančním podnikem“ správce alternativního investičního fondu ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU³⁹, správcovská společnost SKIPCP ve smyslu čl. 2 bodu 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088⁴⁰, úvěrová instituce ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013⁴¹, investiční podnik ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 2 nařízení (EU) č. 575/2013, pojišťovna ve smyslu čl. 13 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES⁴² nebo zajišťovna ve smyslu čl. 13 bodu 4 směrnice 2009/138/ES;
- 3) „svrchovaným subjektem“:
 - a) společenství Euratom, Unie a kterákoli z jejich agentur,
 - b) jakýkoli stát, včetně ministerstva, vládní organizace nebo zvláštní účelové jednotky tohoto státu,
 - c) v případě federativního státu člen federace,
 - d) regionální nebo obecní subjekt,
 - e) kolektivní podnik několika států ve formě organizace nebo zvláštní účelové jednotky,
 - f) soukromoprávní společnost plně vlastněná jedním nebo více subjekty uvedenými v písmenech a) až e);
- 4) „požadavky nařízení o taxonomii“ požadavky stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/852;

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (Úř. věst. L 317, 9.12.2019, s. 1).

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).

- 5) „regulovaným trhem“ regulovaný trh ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 21 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU⁴³.

⁴³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349).

Hlava II

Podmínky pro používání označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“

Kapitola I

Požadavky související s dluhopisy

Článek 3

Označení

Označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ se používá pouze pro dluhopisy, které splňují požadavky stanovené v této hlavě, a to až do jejich splatnosti.

Článek 4

Použití peněžních prostředků získaných z evropských zelených dluhopisů

1. Před splatností dluhopisu se peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů bez odečtení nákladů alokují výhradně a v plné výši na následující účely nebo jejich kombinaci:

- a) stálá aktiva, včetně aktiv domácností, která nejsou finančními aktivy,
- b) kapitálové výdaje, včetně výdajů domácností,
- c) provozní náklady, které vznikly později než tři roky před vydáním evropského zeleného dluhopisu,
- d) finanční aktiva uvedená v článku 5.

Pro účely tohoto odstavce se kapitálovými výdaji rozumí buď přírůstky stálých hmotných a stálých nehmotných aktiv v průběhu posuzovaného účetního období před odpisy, amortizací a jakýmkoli přeceněním, včetně přírůstků vyplývajících z přecenění a znehodnocení za dané účetní období a s výjimkou reálné hodnoty nebo přírůstků stálých hmotných a stálých nehmotných aktiv vyplývajících z podnikových kombinací.

Pro účely tohoto odstavce se provozními náklady rozumí přímé nekapitalizované náklady, které se týkají výzkumu a vývoje, vzdělávání a odborné přípravy, opatření v rámci renovace budov, krátkodobého leasingu, údržby a oprav, a veškeré další přímé výdaje související s každodenní údržbou stálých hmotných a stálých nehmotných aktiv v podobě nemovitostí, provozů a zařízení, které jsou nezbytné pro zajištění trvalého a řádného fungování těchto aktiv.

2. Odchylně od odstavce 1 může svrchovaný subjekt alokovat peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů, které vydal, také na následující účely nebo na jejich kombinaci:
 - a) stálá aktiva uvedená v bodě 7.22 přílohy A nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013⁴⁴,

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii (Úř. věst. L 174, 26.6.2013, s. 1).

- b) nevyráběná nefinanční aktiva uvedená v bodě 7.24 přílohy A nařízení (EU) č. 549/2013,
 - c) daňovou úlevu uvedenou v bodě 20.167 přílohy A nařízení (EU) č. 549/2013, která byla poskytnuta později než tři roky před vydáním evropského zeleného dluhopisu,
 - d) dotace uvedené v bodě 4.30 přílohy A nařízení (EU) č. 549/2013, které byly převedeny později než tři roky před vydáním evropského zeleného dluhopisu,
 - e) kapitálové výdaje uvedené v bodě 20.104 přílohy A nařízení (EU) č. 549/2013.
3. Evropský zelený dluhopis může být refinancován vydáním nového evropského zeleného dluhopisu.

Článek 5 **Finanční aktiva**

1. Finančními aktivy podle čl. 4 odst. 1 písm. d) se rozumí kterékoli z následujících aktiv nebo jejich kombinace:
- a) dluh,
 - b) vlastní kapitál.
2. Peněžní prostředky získané z finančních aktiv uvedených v odstavci 1 se alokují pouze na stálá aktiva, která nejsou finančními aktivy ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a), na kapitálové výdaje ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) nebo na provozní náklady ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. c).
3. Odchylně od odstavce 2 mohou být peněžní prostředky získané z finančního aktiva uvedeného v odstavci 1 alokovány na jiná finanční aktiva za předpokladu, že peněžní prostředky získané z těchto finančních aktiv jsou alokovány podle odstavce 2.

Článek 6 **Dosažení souladu použití získaných peněžních prostředků s taxonomií**

1. Použití získaných peněžních prostředků podle článku 4 se vztahuje na hospodářské činnosti, které splňují požadavky nařízení o taxonomii nebo které je budou splňovat ve stanoveném časovém období, jak je uvedeno v plánu dosažení souladu s taxonomií.

Plán dosažení souladu s taxonomií uvedený v prvním pododstavci popisuje opatření a výdaje, které jsou nezbytné k tomu, aby hospodářská činnost ve stanovené lhůtě splnila požadavky nařízení o taxonomii.

Období uvedené v prvním a druhém pododstavci nesmí překročit pět let od vydání dluhopisů, ledaže by delší období až deseti let bylo odůvodněno zvláštními rysy daných hospodářských činností doloženými v plánu dosažení souladu s taxonomií.

2. Pokud jsou peněžní prostředky získané z evropských zelených dluhopisů alokovány prostřednictvím finančních aktiv buď na kapitálové výdaje podle čl. 4 odst. 1 písm. b), nebo na provozní náklady podle čl. 4 odst. 1 písm. c), začíná vymezené období uvedené v prvním pododstavci odstavce 1 běžet od okamžiku vytvoření finančního aktiva.

Článek 7
Uplatňování požadavků nařízení o taxonomii

1. Emitenti alokují peněžní prostředky získané z dluhopisů na účely uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. a), b) a c), čl. 4 odst. 2 nebo na vlastního kapitál uvedený v čl. 5 odst. 1 písm. b) za použití aktů v přenesené pravomoci přijatých podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852 platných v okamžiku vydání dluhopisu.

Pokud jsou akty v přenesené pravomoci přijaté podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852 po vydání dluhopisu změněny, alokuje emitent peněžní prostředky získané z dluhopisu na účely uvedené v prvním pododstavci za použití změněných aktů v přenesené pravomoci do pěti let od jejich vstupu v platnost.

2. Při alokování peněžních prostředků získaných z dluhopisů na dluh uvedený v čl. 5 odst. 1 písm. a) použijí emitenti akty v přenesené pravomoci přijaté podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852 platné v okamžiku vzniku dluhu.

Pokud v době vzniku dluhu uvedeného v prvním pododstavci nebyly v platnosti žádné akty v přenesené pravomoci přijaté podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852, použijí emitenti první akty v přenesené pravomoci, které byly přijaty podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852.

Pokud jsou akty v přenesené pravomoci přijaté podle čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2020/852 změněny po vzniku dluhu uvedeného v prvním pododstavci, alokuje emitent peněžní prostředky získané z dluhopisů na dluh uvedený v prvním pododstavci za použití změněných aktů v přenesené pravomoci do pěti let od jejich vstupu v platnost.

Kapitola II

Požadavky na transparentnost a externí posouzení

Článek 8
**Informativní přehled o evropském zeleném dluhopisu a předemisní posouzení
informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu**

1. Před vydáním evropského zeleného dluhopisu emitenti:
 - a) vyplní informativní přehled o evropském zeleném dluhopisu uvedený v příloze I,
 - b) zajistí, aby externí posuzovatel provedl předemisní posouzení vyplněného informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu a vydal k němu kladné stanovisko.
2. Informativní přehled o evropském zeleném dluhopisu se může týkat jedné nebo několika emisí evropských zelených dluhopisů.
3. Předemisní posouzení informativního přehledu podle odst. 1 písm. b) musí obsahovat všechny následující údaje:

- a) posouzení toho, zda je vyplněný informativní přehled o zeleném dluhopisu v souladu s články 4 až 7 tohoto nařízení a přílohou I tohoto nařízení,
- b) prvky uvedené v příloze IV.

Článek 9

Zprávy o alokaci a poemisní posouzení zpráv o alokaci

1. Emitenti evropských zelených dluhopisů vypracují každý rok až do úplné alokace peněžních prostředků získaných z daných evropských zelených dluhopisů zprávu o alokaci peněžních prostředků získaných vydáním evropského zeleného dluhopisu za použití šablony uvedené v příloze II, v níž prokáží, že peněžní prostředky získané z daných evropských zelených dluhopisů od data jejich emise až do konce roku, na který se zpráva vztahuje, byly alokovány v souladu s články 4 až 7.
2. Zpráva o alokaci peněžních prostředků získaných vydáním evropského zeleného dluhopisu se může týkat jedné nebo několika emisí evropských zelených dluhopisů.
3. Emitenti evropských zelených dluhopisů si u externího posuzovatele obstarají poemisní posouzení zprávy o alokaci vypracované po úplné alokaci peněžních prostředků získaných z evropských zelených dluhopisů v souladu s články 4 až 7.
4. Pokud po zveřejnění zprávy o alokaci podle čl. 13 odst. 1 písm. c) dojde k opravě alokace získaných peněžních prostředků, změní emitenti daných evropských zelených dluhopisů zprávu o alokaci a obstarají si u externího posuzovatele poemisní posouzení této změněné zprávy o alokaci.
5. Odchylně od odstavce 3 podléhá každá zpráva o alokaci od emitentů, kteří jsou finančními podniky a kteří alokují peněžní prostředky získané z portfolia několika evropských zelených dluhopisů na portfolio finančních aktiv podle článku 5, poemisnímu posouzení, které provádí externí posuzovatel. Externí posuzovatel věnuje zvláštní pozornost těm finančním aktivům, která nebyla zahrnuta do žádné dříve zveřejněné zprávy o alokaci.
6. Emitenti evropských zelených dluhopisů předloží zprávy o alokaci uvedené v odstavcích 3, 4 a 5 externímu posuzovateli do 30 dnů po skončení roku, ke kterému se zprávy o alokaci vztahují. Poemisní posouzení musí být zveřejněno do 90 dnů od obdržení zprávy o alokaci.
7. Poemisní posouzení podle odstavců 3, 4 a 5 musí obsahovat všechny následující údaje:
 - a) posouzení toho, zda emitent alokoval peněžní prostředky získané z dluhopisů v souladu s články 4 až 7, na základě informací poskytnutých externímu posuzovateli,
 - b) posouzení toho, zda emitent dodržel zamýšlené použití získaných peněžních prostředků uvedené v informativním přehledu o zeleném dluhopisu, na základě informací poskytnutých externímu posuzovateli,
 - c) prvky uvedené v příloze IV.
8. Pokud jsou peněžní prostředky získané z dluhopisů určeny na daňové úlevy podle čl. 4 odst. 2 písm. c) nebo na dotace podle čl. 4 odst. 2 písm. d), posuzuje se v rámci poemisního posouzení pouze soulad s články 4 až 7 podmínek, za nichž byly tyto výdaje nebo převody vyplaceny.

Článek 10

Zpráva o dopadu evropského zeleného dluhopisu

1. Emitenti evropských zelených dluhopisů vypracují po úplné alokaci peněžních prostředků získaných z těchto dluhopisů a alespoň jednou během doby platnosti dluhopisu zprávu o dopadu použití peněžních prostředků získaných z dluhopisu na životní prostředí podle šablony uvedené v příloze III.
2. Jedna zpráva o dopadu se může týkat několika emisí evropských zelených dluhopisů.

Článek 11

Svrchované subjekty jako emitenti

Emitent, který je svrchovaným subjektem, si může obstarat předemisní a poemisní posouzení u externího posuzovatele nebo u státního auditora či jiného veřejného subjektu, který je svrchovaným subjektem pověřen posuzováním souladu s tímto nařízením.

Článek 12

Prospekt evropských zelených dluhopisů

1. Pokud má být prospekt zveřejněn podle nařízení (EU) 2017/1129, musí v něm být v jasně uvedeno, pokud je nezbytné uvést informace o použití získaných peněžních prostředků, že evropský zelený dluhopis je vydáván v souladu s tímto nařízením.
2. Pro účely čl. 19 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2017/1129 „regulované informace“ zahrnují informace obsažené v informativním přehledu o evropském zeleném dluhopisu uvedeném v čl. 8 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení.

Článek 13

Zveřejnění na internetových stránkách emitenta a oznámení orgánu ESMA a příslušným vnitrostátním orgánům

1. Emitenti evropských zelených dluhopisů zveřejní na svých internetových stránkách ve zvláštní sekci nazvané „Evropské zelené dluhopisy“ a bezplatně zpřístupní nejméně do splatnosti příslušných dluhopisů všechny následující údaje:
 - a) před vydáním dluhopisu vyplněný informativní přehled o evropském zeleném dluhopisu uvedený v článku 8,
 - b) před vydáním dluhopisu předemisní posouzení týkající se informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu uvedeného v článku 8,
 - c) výroční zprávy o alokaci peněžních prostředků získaných vydáním evropského zeleného dluhopisu uvedené v článku 9, a to každý rok až do úplné alokace peněžních prostředků získaných z daného evropského zeleného dluhopisu, nejpozději do tří měsíců po skončení roku, kterého se týkají,
 - d) poemisní posouzení zpráv o alokaci peněžních prostředků získaných vydáním evropského zeleného dluhopisu podle článku 9,
 - e) zprávu o dopadu evropského zeleného dluhopisu uvedenou v článku 10.
2. Informace obsažené v dokumentech uvedených v odst. 1 písm. a), c) a e) se poskytují v následujícím jazyce nebo jazycích:

- a) pokud jsou evropské zelené dluhopisy nabízeny veřejnosti nebo jsou kótovány na trhu pouze v jednom členském státě, v jazyce, který akceptuje příslušný orgán tohoto členského státu podle článku 36 tohoto nařízení,
 - b) pokud jsou evropské zelené dluhopisy nabízeny veřejnosti nebo jsou kótovány na trhu ve dvou nebo více členských státech, buď v jazyce, který akceptuje příslušný orgán každého členského státu podle článku 37 tohoto nařízení, nebo v jazyce obvyklém v oblasti mezinárodních financí podle volby emitenta.
- 3. Odchylně od odstavce 2 se v případě, že má být prospekt evropského zeleného dluhopisu zveřejněn v souladu s nařízením (EU) 2017/1129, informace obsažené v dokumentech uvedených v odst. 1 písm. a), c) a e) poskytují v jazyce nebo jazycích uvedeného prospektu.
 - 4. Emitenti evropských zelených dluhopisů oznámí bez zbytečného odkladu příslušnému vnitrostátnímu orgánu uvedenému v článku 36 zveřejnění všech dokumentů uvedených v odstavci 1.
 - 5. Emitenti evropských zelených dluhopisů oznámí do 30 dnů orgánu ESMA zveřejnění všech dokumentů uvedených v odstavci 1.

Hlava III

Externí posuzovatelé evropských zelených dluhopisů

Kapitola I

Podmínky pro zahájení činnosti externího posuzovatele evropských zelených dluhopisů

Článek 14

Registrace

1. Externí posuzovatelé evropských zelených dluhopisů se před zahájením své činnosti zaregistrují u orgánu ESMA.
2. Externí posuzovatelé registrovaní u orgánu ESMA musí vždy splňovat podmínky registrace stanovené v čl. 15 odst. 2.
3. Na státní auditory a jiné veřejné subjekty pověřené ze strany svrchovaných emitentů posuzováním souladu s tímto nařízením se nevztahuje hlava III a hlava IV tohoto nařízení.

Článek 15

Žádost o registraci externího posuzovatele evropských zelených dluhopisů

1. Žádost o registraci externího posuzovatele evropských zelených dluhopisů musí obsahovat všechny následující informace:
 - a) úplný název žadatele, adresu sídla v Unii, internetové stránky žadatele a pokud je k dispozici, identifikační kód právnické osoby;
 - b) název a kontaktní údaje kontaktní osoby;
 - c) právní formu žadatele;
 - d) vlastnickou strukturu žadatele;
 - e) totožnost členů vrcholného vedení žadatele a úroveň jejich kvalifikace, zkušeností a vzdělání;
 - f) počet analytiků, zaměstnanců a dalších osob pracujících pro žadatele, kteří se přímo podílejí na činnostech posuzování, a úroveň jejich zkušeností a odborné přípravy;
 - g) popis postupů a metodik používaných žadatelem při vydávání předemisních posouzení podle článku 8 a poemisních posouzení podle článku 9;
 - h) politiky nebo postupy používané žadatelem k identifikaci, řízení a zveřejňování případných střetů zájmů podle článku 27;
 - i) v příslušných případech dokumenty a informace týkající se všech stávajících nebo plánovaných outsourcingových smluv na činnosti externího posuzovatele, na které se vztahuje toto nařízení, včetně informací o subjektech, které přebírají externě zajišťované funkce;
 - j) v příslušných případech informace o dalších činnostech, které žadatel vykonává.

2. Orgán ESMA zaregistruje žadatele jako externího posuzovatele pouze v případě, že jsou splněny všechny následující podmínky:
- a) vrcholné vedení žadatele:
 - i) má dostatečně dobrou pověst;
 - ii) má dostatečné dovednosti, aby zajistilo, že žadatel může plnit úkoly vyžadované od externích posuzovatelů podle tohoto nařízení;
 - iii) má dostatečnou odbornou kvalifikaci;
 - iv) má zkušenosti se zajišťováním kvality, kontrolou kvality, prováděním předemisních a poemisních posouzení a s finančními službami;
 - b) počet analytiků, zaměstnanců a dalších osob, které se přímo podílejí na posuzování, a úroveň jejich zkušeností a odborné přípravy je dostatečná pro plnění úkolů, které se podle tohoto nařízení od externích posuzovatelů vyžadují;
 - c) vnitřní opatření zavedená k zajištění souladu s požadavky kapitoly II tohoto oddílu jsou vhodná a účinná.
3. Do 20 pracovních dnů od obdržení žádosti orgán ESMA posoudí, zda je žádost úplná.
- Není-li žádost úplná, orgán ESMA o tom žadatele vyrozumí a stanoví lhůtu, během které má žadatel poskytnout další informace.
- Pokud je žádost úplná, orgán ESMA o tom žadatele vyrozumí.
4. Orgán ESMA žadatele zaregistruje nebo odmítne zaregistrovat do 45 pracovních dnů od obdržení úplné žádosti.
- Orgán ESMA může lhůtu uvedenou v prvním pododstavci prodloužit o 15 pracovních dnů, pokud žadatel hodlá k výkonu své činnosti externího posuzovatele využít outsourcing.
- Orgán ESMA písemně oznámí žadateli jeho registraci jakožto externího posuzovatele nebo zamítnutí jeho registrace. Rozhodnutí o registraci nebo o zamítnutí registrace musí být odůvodněno a nabývá účinnosti pátým pracovním dnem po jeho přijetí.
5. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem stanovících kritéria uvedená v odst. 2 písm. a) a b).
- Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost].
- Na Komisi je přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci postupem podle článků 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010.
6. Orgán ESMA vypracuje návrhy prováděcích technických norem pro standardní formuláře, šablony a postupy pro poskytování informací uvedených v odstavci 1.
- Při vypracovávání návrhů prováděcích technických norem orgán ESMA zohlední digitální způsoby registrace.
- Orgán ESMA předloží uvedené návrhy prováděcích technických norem Komisi do [ÚP: Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost].

Na Komisi je přenesena pravomoc přijímat prováděcí technické normy uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce v souladu s článkem 15 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 16

Podstatné změny důležité pro registraci

1. Externí posuzovatel oznámí orgánu ESMA veškeré podstatné změny informací poskytnutých podle čl. 15 odst. 1 nebo skutečností týkajících se informací uvedených v čl. 15 odst. 1 před provedením těchto změn.

Orgán ESMA tyto podstatné změny analyzuje. Má-li orgán ESMA námitku proti těmto podstatným změnám, informuje o tom externího posuzovatele do dvou měsíců od oznámení těchto změn a svou námitku odůvodní. Změny uvedené v prvním pododstavci mohou být provedeny pouze v případě, že orgán ESMA v uvedené lhůtě nevysloví proti těmto změnám námitku.

2. Orgán ESMA vypracuje návrhy prováděcích technických norem pro standardní formuláře, šablony a postupy pro poskytování informací uvedených v odstavci 1.

Při vypracovávání návrhů prováděcích technických norem orgán ESMA zohlední digitální způsoby registrace.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy prováděcích technických norem Komisi do [ÚP: Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost].

Na Komisi je přenesena pravomoc přijímat prováděcí technické normy uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce v souladu s článkem 15 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 17

Užívání jazyků

Externí posuzovatel předloží žádost o registraci uvedenou v článku 15 v kterémkoli z úředních jazyků orgánů Unie. Na veškerou další komunikaci mezi orgánem ESMA a externími posuzovateli a jejich pracovníky se obdobně použije ustanovení nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství⁴⁵.

Kapitola II

Organizační požadavky, procesy a dokumenty týkající se správy a řízení

Článek 18

Obecné zásady

1. Externí posuzovatelé používají vhodné systémy, zdroje a postupy, aby splnili své povinnosti podle tohoto nařízení.
2. Externí posuzovatelé alespoň jednou ročně sledují a hodnotí přiměřenost a účinnost svých systémů, zdrojů a postupů zavedených v souladu s tímto nařízením a přijímají vhodná opatření k odstranění veškerých nedostatků.

⁴⁵ Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 385/58.

3. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem, které upřesní kritéria pro posuzování vhodnosti, přiměřenosti a účinnosti systémů, zdrojů, mechanismů a postupů externích posuzovatelů uvedených v odstavcích 1 a 2.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: *Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost*].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 19 ***Vrcholné vedení***

1. Vrcholné vedení externího posuzovatele zajistí všechny následující požadavky:
 - a) řádné a obezřetné řízení externího posuzovatele;
 - b) nezávislost činností v rámci posuzování;
 - c) aby střety zájmů byly řádně zjišťovány, řízeny a uveřejňovány;
 - d) aby externí posuzovatel vždy dodržoval požadavky tohoto nařízení.
2. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem, které upřesní kritéria pro posouzení řádného a obezřetného řízení externího posuzovatele uvedeného v odst. 1 písm. a).

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: *Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost*].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 20 ***Analytici a zaměstnanci externích posuzovatelů a další osoby přímo zapojené do hodnotících činností externích posuzovatelů***

1. Externí posuzovatelé zajistí, aby jejich analytici a zaměstnanci, jakož i všechny ostatní fyzické osoby, které poskytují služby externím posuzovatelům nebo podle jejich příkazů a které se přímo podílejí na činnostech posuzování, měli nezbytné znalosti a zkušenosti pro jim přidělované úkoly.
2. Externí posuzovatelé zajistí, aby osoby uvedené v odstavci 1 nesměly vyvolat jednání o poplatcích nebo platbách s posuzovaným subjektem, spřízněnou třetí osobou nebo jakoukoli osobou přímo či nepřímo spojenou s posuzovaným subjektem prostřednictvím kontroly ani se těchto jednání účastnit.
3. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem, v nichž upřesní kritéria pro posouzení přiměřenosti znalostí a zkušeností osob uvedených v odstavci 1.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: *Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost*].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 21 **Útvar compliance**

1. Externí posuzovatelé zřídí a udržují stálý útvar compliance, který bude účinně zajišťovat soulad s předpisy u činností vykonávaných podle tohoto nařízení.
2. Externí posuzovatelé zajistí, aby útvar compliance:
 - a) měl prostředky k řádnému a nezávislému plnění svých povinností;
 - b) měl nezbytné pravomoci, zdroje, odborné znalosti a přístup ke všem příslušným informacím;
 - c) nesledoval ani nehodnotil své vlastní činnosti;
 - d) nebyl odměňován ve vztahu k podnikatelské výkonnosti externího posuzovatele.
3. Zjištění útvaru compliance se zpřístupní buď dozorčímu orgánu, nebo v relevantních případech správnímu orgánu externího posuzovatele.
4. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem, které stanoví kritéria pro posouzení toho, zda má útvar compliance prostředky k řádnému a nezávislému plnění svých povinností, jak je uvedeno v odst. 2 písm. a), a kritéria pro posouzení toho, zda má útvar compliance potřebné zdroje a odbornost a zda má přístup ke všem příslušným informacím, jak je uvedeno v odst. 2 písm. b).

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 22 **Vnitřní zásady a postupy**

1. Externí posuzovatelé přijmou a zavedou vnitřní zásady a postupy hloubkové kontroly, které zajistí, aby jejich obchodní zájmy nenarušovaly nezávislost nebo přesnost činností hodnocení.
2. Externí posuzovatelé přijmou a zavedou řádné administrativní a účetní postupy, mechanismy vnitřní kontroly a účinná kontrolní a ochranná opatření pro systémy zpracování informací.
3. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem, které upřesní kritéria pro posuzování řádných administrativních a účetních postupů, mechanismů vnitřní kontroly a účinných kontrolních a ochranných opatření pro systémy zpracování informací uvedené v odstavci 2.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 23

Metodiky posuzování a informace používané pro předemisní a poemisní posouzení

1. Externí posuzovatelé přijmou a zavedou opatření, která zajistí, aby jejich předemisní posouzení podle článku 8 a poemisní posouzení podle článku 9 vycházela z důkladné analýzy všech informací, které mají k dispozici a které jsou podle jejich metodik pro jejich analýzu podstatné.
2. Externí posuzovatelé při provádění předemisních a poemisních posouzení používají dostatečně kvalitní informace ze spolehlivých zdrojů.
3. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem, které upřesní kritéria pro posouzení toho, zda jsou informace uvedené v odstavci 2 dostatečně kvalitní a zda jsou zdroje uvedené v odstavci 2 spolehlivé.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 24

Chyby v metodikách hodnocení nebo při jejich uplatňování

1. Externí posuzovatelé, kteří zjistí chyby ve svých metodikách posuzování nebo při jejich uplatňování, jež mají podstatný dopad na předemisní posouzení podle článku 8 nebo na poemisní posouzení podle článku 9, neprodleně oznámí tyto chyby orgánu ESMA a emitentům dotčených evropských zelených dluhopisů a vysvětlí jim je.
2. Externí posuzovatelé zveřejní chyby uvedené v odstavci 1 na svých internetových stránkách, v příslušných případech společně s revidovaným předemisním nebo poemisním posouzením. V revidovaných dokumentech se uvedou důvody změn.

Článek 25

Externí zajišťování činností

1. Externí posuzovatelé, kteří zadávají své činnosti posuzování poskytovatelům služeb, kteří jsou třetími stranami, musí zajistit, aby každý takový poskytovatel služeb, který je třetí stranou, měl schopnosti a kapacitu tyto hodnotící činnosti spolehlivě a profesionálně provádět. Tito externí posuzovatelé rovněž zajistí, aby externí zajišťování činností podstatně nesnižovalo kvalitu jejich vnitřní kontroly a schopnost orgánu ESMA dohlížet na dodržování tohoto nařízení těmito externími posuzovateli.
2. Externí posuzovatelé nesmějí externím subjektům zadávat zajišťování činností svého útvaru compliance.
3. Externí posuzovatelé oznámí orgánu ESMA ty ze svých činností posuzování, které mají být zajišťovány externě, včetně upřesnění úrovně lidských a technických zdrojů potřebných k provedení každé z těchto činností.

4. Externí posuzovatelé, kteří zadávají činnosti posuzování externím subjektům, zajistí, aby toto zadávání neomezilo nebo nezhoršilo jejich schopnost vykonávat svou funkci nebo roli členů vrcholného vedení nebo vedoucího orgánu externího posuzovatele.
5. Externí posuzovatelé zajistí, aby poskytovatelé služeb, kteří jsou třetími stranami, spolupracovali s orgánem ESMA v souvislosti s jakýmkoli činnostmi posuzování zadanými externím subjektům.
6. Externí posuzovatelé zůstávají odpovědní za všechny externě zajišťované činnosti a přijmou organizační opatření, která zajistí:
 - a) posouzení toho, zda poskytovatelé služeb, kteří jsou třetími stranami, vykonávají externě zajišťované činnosti účinně a v souladu s platnými unijními a vnitrostátními zákony a regulačními požadavky a vhodným způsobem řeší zjištěné nedostatky;
 - b) identifikaci případných rizik v souvislosti s externě zajišťovanými činnostmi posuzování;
 - c) odpovídající pravidelné monitorování externě zajišťovaných činností posuzování;
 - d) odpovídající kontrolní postupy týkající se externě zajišťovaných činností posuzování, včetně účinného dohledu nad externě zajišťovanými činnostmi a nad případnými riziky u poskytovatele služeb, který je třetí stranou;
 - e) odpovídající kontinuitu externě zajišťovaných činností posuzování.

Pro účely písmene e) si externí posuzovatelé od poskytovatelů služeb, kteří jsou třetími stranami, vyžádají informace o opatřeních pro zajištění kontinuity činností, posoudí jejich kvalitu a v případě potřeby požádají o zlepšení těchto opatření.

7. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem upřesňujících:
 - a) kritéria pro posouzení schopnosti a způsobilosti poskytovatelů služeb, kteří jsou třetími stranami, spolehlivě a odborně provádět činnosti posuzování,
 - b) kritéria, která zajistí, že provádění činností posuzování podstatně nezhorší kvalitu vnitřní kontroly externích posuzovatelů nebo schopnost orgánu ESMA dohlížet na dodržování tohoto nařízení ze strany externích posuzovatelů.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: *Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost*].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 26

Požadavky na uchovávání záznamů

1. Externí posuzovatelé vedou odpovídající záznamy o všech následujících skutečnostech:
 - a) totožnosti osob podílejících se na stanovení a schválení předemisních posouzení podle článku 8 a poemisních posouzení podle článku 9 a datu přijetí rozhodnutí o schválení předemisních a poemisních posouzení;

- b) dokumentaci k zavedeným postupům a metodikám, které externí posuzovatelé používají k provádění a vypracovávání předemisních a poemisních posouzení;
 - c) interních dokumentech, včetně neveřejných informací a pracovních dokumentů, které byly použity jako základ pro každé zveřejněné předemisní nebo poemisní posouzení;
 - d) záznamech o postupech a opatřeních, které externí posuzovatelé přijali pro zajištění souladu s požadavky tohoto nařízení;
 - e) kopiích vnitřních i vnějších sdělení, která se týkají činností posuzování, včetně elektronických sdělení přijímaných a odesílaných externím posuzovatelem a jeho zaměstnanci, která se týkají činností posuzování.
2. Záznamy a dokumenty uvedené v odstavci 1 se uchovávají po dobu pěti let a na požádání se zpřístupní orgánu ESMA.
3. Pokud orgán ESMA zruší registraci externího posuzovatele v souladu s čl. 51 odst. 1, zajistí tento externí posuzovatel uchovávání záznamů a dokumentů po dobu dalších pěti let. Záznamy a dokumenty, které stanoví příslušná práva a povinnosti externího posuzovatele a emitenta evropského zeleného dluhopisu podle dohody o poskytování služeb posuzování, se uchovávají po dobu trvání vztahu s tímto emitentem.

Článek 27

Střet zájmů a důvěrnost informací

1. Externí posuzovatelé identifikují, vyloučí, řídí a transparentně zveřejňují každý skutečný nebo potenciální střet zájmů, a to bez ohledu na to, zda se střet zájmů týká jejich analytiků nebo zaměstnanců, jakékoli osoby, která má s externími posuzovateli smluvní vztah a která se přímo podílí na činnostech posuzování, nebo osob schvalujících předemisní a poemisní posouzení.
2. Poplatky účtované externími posuzovateli za služby posuzování nezávisí na výsledku předemisního nebo poemisního posouzení ani na žádném jiném výsledku nebo výstupu provedené práce.
3. Analytici, zaměstnanci externího posuzovatele a všechny ostatní osoby, které mají s externími posuzovateli smluvní vztahy a přímo se podílejí na činnostech posuzování, jsou vázáni povinností zachovávat služební tajemství.
4. Externí posuzovatelé zajistí, aby jejich analytici a zaměstnanci nebo jiné fyzické osoby, které jsou smluvně spojeny s externími posuzovateli a přímo se podílejí na činnostech posuzování:
- a) přijali veškerá přiměřená opatření na ochranu majetku a záznamů v držení externího posuzovatele před podvodem, krádeží nebo zneužitím, s přihlédnutím k povaze, rozsahu a složitosti jejich obchodních činností a k povaze a rozsahu jejich činností posuzování;
 - b) nesdělovali žádné informace o předemisních nebo poemisních posouzeních, o případných budoucích předemisních nebo poemisních posouzeních žádným jiným stranám než emitentům, kteří požádali o posouzení externím posuzovatelem;
 - c) nepoužívali ani nesdělovali důvěrné informace k jiným účelům než k činnostem posuzování.

Článek 28
Poskytování dalších služeb

Externí posuzovatelé, kteří poskytují jiné služby než činnosti posuzování, zajistí, aby tyto jiné služby nezpůsobily střet zájmů s jejich činnostmi posuzování evropských zelených dluhopisů. Tito externí posuzovatelé ve svých předemisních a poemisních posouzeních uvedou veškeré další služby poskytnuté posuzovanému subjektu nebo jakékoli spřízněné třetí straně.

Kapitola III
Předemisní a poemisní posouzení

Článek 29
Odkazy na orgán ESMA nebo jiné příslušné orgány

V předemisních posouzeních nebo v poemisních posouzeních nesmí externí posuzovatelé odkazovat na orgán ESMA ani na žádný příslušný orgán způsobem, který by mohl udávat nebo naznačovat, že orgán ESMA nebo jakýkoli příslušný orgán toto posouzení nebo jakékoli činnosti posuzování prováděné externím posuzovatelem potvrzuje nebo schvaluje.

Článek 30
Zveřejnění předemisních posouzení a poemisních posouzení

1. Externí posuzovatelé zveřejní a bezplatně zpřístupní na svých internetových stránkách všechny následující dokumenty:
 - a) v samostatném oddíle nazvaném „Standard pro evropské zelené dluhopisy – předemisní posouzení“ vydaná předemisní posouzení;
 - b) v samostatném oddíle nazvaném „Standard pro evropské zelené dluhopisy – poemisní posouzení“ vydaná poemisní posouzení.
2. Předemisní posouzení uvedená v odst. 1 písm. a) se zpřístupní veřejnosti v přiměřené lhůtě před zahájením veřejné nabídky nebo přijetím daného evropského zeleného dluhopisu k obchodování.
3. Poemisní posouzení uvedená v odst. 1 písm. b) se zpřístupní veřejnosti neprodleně po posouzení zpráv o alokaci externím posuzovatelem.
4. Předemisní posouzení uvedená v odst. 1 písm. a) a poemisní posouzení uvedená v odst. 1 písm. b) zůstanou po zveřejnění na internetových stránkách externího posuzovatele veřejně dostupná nejméně do splatnosti dluhopisu.
5. Externí posuzovatelé, kteří se rozhodnou ukončit poskytování předemisního posouzení nebo poemisního posouzení, poskytnou informace o důvodech tohoto rozhodnutí v oddílech uvedených v odst. 1 písm. a) a b) neprodleně po tomto rozhodnutí.

Kapitola IV
Poskytování služeb externími posuzovateli z třetích zemí

Článek 31
Obecná ustanovení

1. Externí posuzovatel z třetí země může poskytovat své služby v souladu s tímto nařízením emitentům, kteří vydávají evropské zelené dluhopisy, pokud je tento

externí posuzovatel z třetí země zapsán v rejstříku externích posuzovatelů z třetích zemí vedeném orgánem ESMA v souladu s článkem 59.

2. Orgán ESMA zaregistruje externího posuzovatele z třetí země, který zažádal o poskytování služeb externího posuzování v souladu s tímto nařízením v celé Unii podle odstavce 1 pouze tehdy, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) Komise přijala rozhodnutí v souladu s čl. 32 odst. 1;
 - b) externí posuzovatel z třetí země je registrován nebo oprávněn poskytovat služby externího posuzování, které mají být poskytovány v Unii, a podléhá účinnému dohledu a vymáhání práva zajišťujícímu plný soulad s požadavky platnými v dané třetí zemi;
 - c) v souladu s čl. 32 odst. 3 byla uzavřena ujednání o spolupráci.
3. Pokud je externí posuzovatel z třetí země registrován v souladu s tímto článkem, nejsou na něj kladeny žádné další požadavky na externího posuzovatele z třetí země týkající se záležitostí, na něž se vztahuje toto nařízení.
4. Poté, co Komise přijme rozhodnutí uvedené v článku 32, v němž určí, že právní rámec a rámec dohledu třetí země, v níž je externí posuzovatel z třetí země zaregistrován nebo má povolení k činnosti, odpovídají požadavkům uvedeným v čl. 32 odst. 1, podá externí posuzovatel z třetí země uvedený v odstavci 1 žádost orgánu ESMA.
5. Externí posuzovatel z třetí země podá svou žádost uvedenou v prvním odstavci na formulářích a s použitím šablon uvedených v článku 15.
6. Žádající externí posuzovatel z třetí země poskytne orgánu ESMA všechny informace, které jsou nezbytné pro jeho registraci.
7. Do dvaceti pracovních dnů od obdržení žádosti orgán ESMA posoudí, zda je žádost úplná. Není-li žádost úplná, stanoví orgán ESMA lhůtu, v níž má žádající externí posuzovatel z třetí země informace doplnit.
8. Rozhodnutí o registraci vychází z podmínek stanovených v odstavci 2.
9. Orgán ESMA ve lhůtě 45 pracovních dnů od podání úplné žádosti písemně informuje žádajícího externího posuzovatele z třetí země o udělení či zamítnutí registrace a uvede plné odůvodnění.
10. Externí posuzovatelé z třetích zemí, kteří poskytují služby v souladu s tímto článkem, před poskytnutím jakékoli služby ve vztahu k emitentům evropských zelených dluhopisů usazeným v Unii nabídnou, že případné spory týkající se těchto služeb předají do pravomoci soudu nebo rozhodčího senátu v členském státě.

Článek 32

Rozhodnutí o rovnocennosti

1. Komise může ve vztahu ke třetí zemi přijmout rozhodnutí, v němž uvede, že právní a dohledová opatření v uvedené třetí zemi zajišťují, že externí posuzovatelé registrovaní nebo oprávnění v této třetí zemi splňují právně závazné požadavky na organizaci a obchodní činnost, které mají rovnocenný účinek jako požadavky stanovené tímto nařízením a prováděcími opatřeními přijatými podle tohoto nařízení, a že právní rámec dané třetí země stanoví fakticky rovnocenný systém pro uznávání externích posuzovatelů registrovaných nebo oprávněných v souladu s režimy třetí země.

2. Organizační rámec třetí země a rámec třetí země upravující obchodní činnost může být považován za rámec s rovnocenným účinkem, pokud splňuje následující podmínky:
 - a) subjekty poskytující služby externího posuzování v dané zemi podléhají registraci nebo povolování a je nad nimi průběžně vykonáván účinný dohled a vymáhání práva;
 - b) subjekty poskytující služby externího posuzování podléhají přiměřeným organizačním požadavkům v oblasti vnitřních kontrolních funkcí a
 - c) subjekty poskytující služby externího posuzování podléhají příslušným pravidlům pro výkon činnosti.
3. Orgán ESMA uzavře s příslušnými orgány třetích zemí, jejichž právní a dohledové rámce byly v souladu s odstavcem 1 uznány jako fakticky rovnocenné, ujednání o spolupráci. V těchto ujednáních se vymezí všechny tyto skutečnosti:
 - a) mechanismus pro výměnu informací mezi orgánem ESMA a příslušnými orgány daných třetích zemí, včetně přístupu ke všem informacím o externích posuzovatelích z těchto třetích zemí registrovaných nebo povolených v třetích zemích, které si orgán ESMA vyžádá;
 - b) mechanismus rychlého oznámení orgánu ESMA, pokud se příslušný orgán třetí země domnívá, že externí posuzovatel z třetí země, na který dohlíží a který orgán ESMA zaregistroval podle článku 59, porušuje podmínky registrace nebo povolení či jiné právní předpisy, které je povinen dodržovat;
 - c) postupy týkající se koordinace činností dohledu, včetně kontrol na místě ve vhodných případech.
4. Externí posuzovatel z třetí země usazený v zemi, jejíž právní a dohledový rámec byl uznán za fakticky rovnocenný v souladu s odstavcem 1, a zapsaný v rejstříku uvedeném v článku 59 může poskytovat služby, na něž se vztahuje registrace, emitentům evropských zelených dluhopisů v celé Unii.
5. Externí posuzovatel z třetí země již nepožívá práv podle článku 31, pokud Komise ve vztahu k této třetí zemi zruší své rozhodnutí podle odstavce 1 tohoto článku.

Článek 33

Zrušení registrace externího posuzovatele z třetí země

1. Orgán ESMA zruší registraci externího posuzovatele z třetí země v rejstříku zřízeném podle článku 59, pokud je splněna alespoň jedna z následujících podmínek:
 - a) orgán ESMA má na základě doložených důkazů oprávněné důvody domnívat se, že poskytováním služeb v Unii se externí posuzovatel z třetí země dopouští jednání, které jasně poškozuje zájmy investorů nebo řádné fungování trhů;
 - b) orgán ESMA má na základě doložených důkazů oprávněné důvody domnívat se, že poskytováním služeb v Unii externí posuzovatel z třetí země závažným způsobem porušuje ustanovení, kterým podléhá v dotčené třetí zemi a na jejichž základě Komise přijala rozhodnutí v souladu s čl. 32 odst. 1;
 - c) orgán ESMA předal záležitost příslušnému orgánu z třetí země a dotčený příslušný orgán nepřijal náležitá opatření nezbytná pro ochranu investorů a řádné fungování trhů v Unii nebo neprokázal, že dotčený externí posuzovatel z třetí země plní požadavky použitelné v dané třetí zemi;

- d) orgán ESMA informoval příslušný orgán třetí země o svém záměru zrušit registraci dotčenému externímu posuzovateli z třetí země, a to nejméně 30 dní před zrušením.
- 2. Orgán ESMA bezodkladně informuje Komisi o veškerých opatřeních přijímaných podle odstavce 1 a uveřejní své rozhodnutí na svých internetových stránkách.
- 3. Komise posoudí, zda ve vztahu k dotčené třetí zemi nadále trvají podmínky, za kterých bylo přijato rozhodnutí v souladu s čl. 32 odst. 1.

Článek 34

Uznání externího posuzovatele nacházejícího se ve třetí zemi

- 1. Do doby, než bude přijato rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 32 odst. 1, může externí posuzovatel z třetí země poskytovat své služby v souladu s tímto nařízením za předpokladu, že externí posuzovatel z třetí země získá od orgánu ESMA předem získané uznání v souladu s tímto článkem.
- 2. Externí posuzovatel z třetí země, který hodlá získat předchozí uznání podle odstavce 1, musí splňovat požadavky stanovené v článcích 15 až 30 a článcích 47 až 49.
- 3. Externí posuzovatel z třetí země, který hodlá získat předem získané uznání podle odstavce 1, musí mít zákonného zástupce usazeného v Unii. Tento zákonný zástupce:
 - a) odpovídá společně s externím posuzovatelem z třetí země za zajištění toho, aby externí posuzovatel z třetí země poskytoval služby podle tohoto nařízení v souladu s požadavky uvedenými v odstavci 2, a v tomto ohledu odpovídá orgánu ESMA za jednání externího posuzovatele z třetí země v Unii;
 - b) jedná jménem externího posuzovatele z třetí země jako hlavní kontaktní místo pro styk s orgánem ESMA a jakoukoli jinou osobou v Unii, pokud jde o povinnosti externího posuzovatele podle tohoto nařízení;
 - c) má dostatečné znalosti, odbornost a zdroje k plnění svých povinností podle tohoto odstavce.
- 4. Žádost o předem získané uznání orgánem ESMA podle odstavce 1 musí obsahovat veškeré informace nezbytné k tomu, aby se orgán ESMA mohl přesvědčit, že externí posuzovatel z třetí země zavedl veškerá opatření nezbytná ke splnění požadavků uvedených v odstavcích 2 a 3, a v relevantních případech uvést příslušný orgán odpovědný za dohled v dané třetí zemi.
- 5. Orgán ESMA do 20 pracovních dnů od obdržení žádosti o předem získané uznání posoudí, zda je žádost úplná.

Není-li žádost úplná, orgán ESMA o tom žadatele vyrozumí a stanoví lhůtu, během které má žadatel poskytnout další informace.

Pokud je žádost úplná, orgán ESMA o tom žadatele vyrozumí.

Orgán ESMA do 45 pracovních dnů od obdržení úplné žádosti podle prvního pododstavce tohoto odstavce ověří, zda jsou splněny podmínky stanovené v odstavcích 2 a 3.

Orgán ESMA oznámí žadateli, že byl uznán jako externí posuzovatel z třetí země, nebo že byl zamítnut. Rozhodnutí o uznání nebo zamítnutí uznání musí být odůvodněno a nabývá účinnosti pátým pracovním dnem po jeho přijetí.

6. Orgán ESMA pozastaví, nebo v příslušných případech zruší uznání udělené v souladu s odstavcem 5, jestliže má na základě podložených důkazů oprávněné důvody domnívat se, že externí posuzovatel z třetí země jedná způsobem, který jednoznačně poškozuje zájmy uživatelů jeho služeb či řádné fungování trhů, nebo že tento externí posuzovatel hrubě porušil příslušné požadavky uvedené v tomto nařízení nebo ve snaze o získání uznání učinil nepravdivá prohlášení či použil jakýchkoli jiných nedovolených prostředků.
7. Orgán ESMA vypracuje návrhy regulačních technických norem upřesňujících informace a formu a obsah žádosti uvedené v odstavci 4.

Orgán ESMA předloží uvedené návrhy regulačních technických norem Komisi do [ÚP: *Vložte datum 16 měsíců od vstupu v platnost*].

Na Komisi je v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010 přenesena pravomoc doplnit toto nařízení přijetím regulačních technických norem uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.

Článek 35

Potvrzení služeb podle tohoto nařízení poskytovaných ve třetí zemi

1. Externí posuzovatel se sídlem v Unii, který je registrován v souladu s článkem 15 a zapsán do rejstříku v souladu s článkem 59, může požádat orgán ESMA o potvrzení služeb, které externí posuzovatel z třetí země průběžně poskytuje v Unii, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:
 - a) potvrzující externí posuzovatel ověřil a je schopen orgánu ESMA průběžně prokazovat, že poskytování služeb podle tohoto nařízení potvrzeným externím posuzovatelem z třetí země splňuje povinné nebo dobrovolné požadavky, které jsou přinejmenším stejně přísné jako požadavky tohoto nařízení;
 - b) potvrzující externí posuzovatel má nezbytné odborné znalosti pro účinné sledování činnosti týkající se poskytování služeb podle tohoto nařízení tímto externím posuzovatelem z třetí země a k řízení s ním spojených rizik a
 - c) externí posuzovatel z třetí země je důvěryhodný z některého z následujících objektivních důvodů:
 - i. specifika podkladových trhů nebo investic;
 - ii. blízkost potvrzeného posuzovatele k trhům třetích zemí, emitentům nebo investorům;
 - iii. odbornost posuzovatele z třetí země v oblasti poskytování služeb externího posuzování nebo v oblasti specifických trhů či investic.
2. Externí posuzovatel, který podává žádost o potvrzení podle odstavce 1, poskytne veškeré informace nezbytné k tomu, aby se orgán ESMA přesvědčil, že v době podání žádosti jsou splněny všechny podmínky zmíněné v uvedeném odstavci.
3. Orgán ESMA do dvaceti pracovních dnů od obdržení žádosti o potvrzení posoudí, zda je žádost úplná.

Není-li žádost úplná, orgán ESMA o tom žadatele vyrozumí a stanoví lhůtu, během které má žadatel poskytnout další informace.

Pokud je žádost úplná, orgán ESMA o tom žadatele vyrozumí.

Orgán ESMA do 45 pracovních dnů od obdržení úplné žádosti tuto žádost přezkoumá a přijme rozhodnutí o povolení potvrzení nebo o jeho zamítnutí.

Orgán ESMA oznámí žadateli své rozhodnutí o potvrzení uvedené v odstavci 1. Rozhodnutí musí být odůvodněno a nabývá účinnosti pátým pracovním dnem po jeho přijetí.

4. Služby poskytované podle tohoto nařízení potvrzeným externím posuzovatelem z třetí země se považují za služby poskytované potvrzujícím externím posuzovatelem. Potvrzující externí posuzovatel nesmí toto potvrzení použít s úmyslem vyhnout se požadavkům tohoto nařízení.
5. Externí posuzovatel, který potvrdil služby poskytované podle tohoto nařízení externím posuzovatelem z třetí země, zůstává plně odpovědný za tyto služby a za dodržování povinností podle tohoto nařízení.
6. Jestliže má orgán ESMA oprávněné důvody domnívat se, že podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku nejsou dále plněny, je oprávněn požadovat od tohoto potvrzujícího externího posuzovatele, aby ukončil platnost potvrzení.
7. Externí posuzovatel, který potvrzuje služby poskytované podle tohoto nařízení externím posuzovatelem z třetí země, zveřejní na svých internetových stránkách informace uvedené v článku 13.
8. Externí posuzovatel, který potvrzuje služby poskytované podle tohoto nařízení externím posuzovatelem z třetí země, podává orgánu ESMA každoročně zprávu o službách, které potvrdil v předchozích dvanácti měsících.

Hlava IV

Dohled ze strany příslušných orgánů a orgánu ESMA

Kapitola 1

Příslušné orgány

Článek 36

Dohled vykonávaný příslušnými orgány

Příslušné orgány určené v souladu s článkem 31 nařízení (EU) 2017/1129 zajistí uplatňování článků 8 až 13 tohoto nařízení.

Článek 37

Pravomoci příslušných orgánů

1. Aby mohly plnit své povinnosti podle tohoto nařízení, musí mít příslušné orgány v souladu s vnitrostátním právem tyto dohledové a vyšetřovací pravomoci:
 - a) požadovat, aby emitenti zahrnuli do informativního přehledu o evropském zeleném dluhopisu informace uvedené v příloze I;
 - b) požadovat, aby emitenti zveřejňovali roční zprávy o alokaci nebo aby do ročních zpráv o alokaci zahrnuli informace o všech prvcích uvedených v příloze II;
 - c) požadovat, aby emitenti zveřejnili zprávu o dopadu nebo do ní zahrnuli informace o všech prvcích uvedených v příloze III;
 - d) požadovat od auditorů a vrcholného vedení emitenta poskytnutí informací a dokumentů;
 - e) pozastavit nabídku evropských zelených dluhopisů po dobu nejvýše deseti po sobě následujících pracovních dnů v každém jednotlivém případě, pokud mají oprávněné důvody k podezření, že došlo k porušení článků 8 až 13 tohoto nařízení;
 - f) zakázat nebo pozastavit reklamu nebo požadovat, aby emitenti evropských zelených dluhopisů nebo příslušní finanční zprostředkovatelé ukončili či pozastavili reklamu na dobu nejvýše deseti po sobě následujících pracovních dnů v každém jednotlivém případě, pokud mají oprávněné důvody domnívat se, že došlo k porušení článků 8 až 13 tohoto nařízení;
 - g) zveřejnit skutečnost, že emitent evropských zelených dluhopisů neplní své povinnosti podle článků 8 až 13 tohoto nařízení;
 - h) provádět kontroly nebo šetření na místě jinde než v soukromých obydlích fyzických osob a za tímto účelem vstupovat do prostor s cílem získat přístup k dokumentům a dalším údajům v jakékoli formě, pokud existuje důvodné podezření, že dokumenty a jiné údaje týkající se předmětu kontroly nebo šetření mohou být významné pro účely prokázání, že došlo k porušení tohoto nařízení.

Pokud to vyžadují vnitrostátní právní předpisy, může se příslušný orgán obrátit na příslušný soudní orgán, aby rozhodl o výkonu pravomocí uvedených v prvním pododstavci.

2. Příslušné orgány plní své funkce a vykonávají své pravomoci uvedené v odstavci 1 kterýmkoli z těchto způsobů:
 - a) přímo;
 - b) ve spolupráci s jinými orgány;
 - c) na svou odpovědnost přenesením pravomocí na takové orgány;
 - d) prostřednictvím dožádání u příslušných soudních orgánů.
3. Členské státy zajistí přijetí vhodných opatření tak, aby příslušné orgány měly veškeré dohledové a vyšetřovací pravomoci, které jsou nezbytné pro plnění jejich povinností.
4. Platí, že osoba předávající informace příslušnému orgánu v souladu s tímto nařízením neporušuje žádné omezení týkající se zpřístupňování informací vyplývající ze smlouvy nebo právního či správního předpisu, a v souvislosti s takovým oznámením jí nevzniká žádný typ odpovědnosti.

Článek 38

Spolupráce příslušných orgánů

1. Pro účely tohoto nařízení příslušné orgány vzájemně spolupracují. Bez zbytečného odkladu si vyměňují informace a spolupracují při šetření, dohledu a vymáhání práva.

Členské státy, které se v souladu s čl. 41 odst. 3 rozhodly stanovit za porušení tohoto nařízení trestní sankce, zajistí, aby byla přijata vhodná opatření k tomu, aby příslušné orgány měly veškeré nezbytné pravomoci ke spolupráci se soudními orgány v rámci své jurisdikce s cílem získat konkrétní informace týkající se trestního vyšetřování či řízení zahájeného z důvodu potenciálního porušení tohoto nařízení a poskytnout tyto informace ostatním příslušným orgánům, aby mohly splnit svou povinnost vzájemné spolupráce pro účely tohoto nařízení.
2. Příslušný orgán může odmítnout žádost o poskytnutí informací či žádost o spolupráci při šetření pouze za některé z těchto výjimečných okolností:
 - a) pokud vyhovění žádosti pravděpodobně nepříznivě ovlivní jeho vlastní šetření či vymáhání práva nebo trestní vyšetřování;
 - b) pokud před orgány dožádaného členského státu již bylo zahájeno soudní řízení ve vztahu ke stejným činům a stejným osobám;
 - c) pokud již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí ve vztahu k těmto osobám za stejné činy v dožádaném členském státě.
3. Příslušný orgán může pro účely kontroly nebo šetření na místě požádat o pomoc příslušný orgán jiného členského státu.

Pokud příslušný orgán obdrží od příslušného orgánu jiného členského státu žádost, aby provedl kontrolu nebo šetření na místě, může provést některý z následujících kroků:

 - a) provést kontrolu nebo šetření na místě sám;
 - b) umožnit příslušnému orgánu, který podal žádost, účastnit se kontroly nebo šetření na místě;

- c) umožnit příslušnému orgánu, který podal žádost, aby kontrolu nebo šetření na místě provedl sám;
 - d) jmenovat auditory nebo odborníky, kteří provedou kontrolu nebo šetření na místě,
 - e) podělit se o konkrétní úkoly související s dohledovými činnostmi s ostatními příslušnými orgány.
4. Příslušné orgány mohou orgánu ESMA oznámit případy, kdy byla žádost o spolupráci (zejména pokud jde o výměnu informací) zamítnuta nebo jí nebylo v přiměřené lhůtě vyhověno. Aniž je dotčen článek 258 Smlouvy o fungování EU, může orgán ESMA v případech uvedených v první větě tohoto odstavce postupovat v souladu s pravomocemi, které mu byly svěřeny podle článku 19 nařízení (EU) č. 1095/2010.
5. Orgán ESMA je oprávněn vypracovat návrhy regulačních technických norem, v nichž stanoví, které informace si mají příslušné orgány v souladu s odstavcem 1 vyměňovat.
- Na Komisi je přenesena pravomoc přijímat regulační technické normy uvedené v prvním pododstavci postupem podle článků 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010.
6. Orgán ESMA může vypracovat návrhy prováděcích technických norem, v nichž stanoví standardní formuláře, šablony a postupy pro spolupráci a výměnu informací mezi příslušnými orgány.
- Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí technické normy uvedené v prvním pododstavci v souladu s článkem 15 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 39 **Služební tajemství**

1. Veškeré informace, které se týkají obchodních nebo provozních podmínek a jiných ekonomických či osobních záležitostí, vyměňované mezi příslušnými orgány podle tohoto nařízení se považují za důvěrné a podléhají požadavkům služebního tajemství s výjimkou případů, kdy příslušný orgán v okamžiku jejich předání uvede, že dané informace mohou být sděleny nebo pokud je jejich sdělení nezbytné pro účely soudního řízení.
2. Povinnost zachovat služební tajemství platí pro všechny osoby, které pracují nebo pracovaly pro příslušný orgán nebo pro třetí osobu, na kterou příslušný orgán přenesl své pravomoci. Informace, na něž se vztahuje služební tajemství, nesmějí být sděleny žádné jiné osobě nebo orgánu, vyjma na základě ustanovení práva Unie nebo vnitrostátního práva.

Článek 40 **Předběžná opatření**

1. Příslušný orgán hostitelského členského státu, který má jasné a prokazatelné důvody domnívat se, že se emitent evropského zeleného dluhopisu dopustil nesrovnalostí nebo že porušil své povinnosti podle tohoto nařízení, postoupí tato zjištění příslušnému orgánu domovského členského státu a orgánu ESMA.
2. Pokud i přes opatření přijatá příslušným orgánem domovského členského státu emitent evropského zeleného dluhopisu nadále porušuje toto nařízení, příslušný

orgán hostitelského členského státu po informování příslušného orgánu domovského členského státu a orgánu ESMA přijme veškerá vhodná opatření k ochraně investorů a bez zbytečného odkladu o tom informuje Komisi a orgán ESMA.

3. Příslušný orgán, který nesouhlasí s kterýmkoli z opatření, jež přijal jiný příslušný orgán podle odstavce 2, může věc předložit orgánu ESMA. Ten může postupovat v souladu s pravomocemi, jež mu byly svěřeny podle článku 19 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 41

Správní sankce a jiná správní opatření

1. Aniž jsou dotčeny dohledové a vyšetřovací pravomoci příslušných orgánů podle článku 37 a právo členských států stanovit a ukládat trestní sankce, zajistí členské státy v souladu se svým vnitrostátním právem, aby příslušné orgány měly pravomoc ukládat správní sankce a přijímat jiná odpovídající správní opatření, které jsou účinné, přiměřené a odrazující. Tyto správní sankce a jiná správní opatření se vztahují na:

- a) porušení článků 8 až 13;
- b) nespolupráci či nevyhovění při šetření či inspekci nebo žádosti uvedené v článku 37.

Členské státy mohou rozhodnout, že nestanoví pravidla pro správní sankce podle prvního pododstavce, pokud jsou k [datum použitelnosti tohoto nařízení] porušení uvedená v písmenech a) nebo b) uvedeného pododstavce již předmětem trestních sankcí podle jejich vnitrostátního práva. V takovém případě členské státy oznámí Komisi a orgánu ESMA podrobně příslušné části jejich trestněprávních předpisů.

Do [datum použitelnosti tohoto nařízení] oznámí členské státy Komisi a orgánu ESMA podrobně pravidla uvedená v prvním a druhém pododstavci. Komisi a orgán ESMA také neprodleně uvědomí o každé jejich následné změně.

2. Členské státy v souladu s vnitrostátním právem zajistí, aby příslušné orgány měly pravomoc uložit alespoň tyto správní sankce a jiná správní opatření ve vztahu k porušením uvedeným v odst. 1 písm. a):

- a) veřejné oznámení, v němž je uvedena odpovědná fyzická nebo právnická osoba a povaha daného porušení v souladu s čl. 37 odst. 1 písm. g);
- b) příkaz, aby fyzická nebo právnická osoba, která je za porušení odpovědná, od chování představujícího porušení upustila;
- c) správní peněžité sankce, jejichž maximální výše činí alespoň dvojnásobek zisku, kterého bylo v důsledku porušení pravidel dosaženo, nebo ztráty, které bylo v důsledku porušení pravidel zabráněno, jestliže je lze určit;
- d) v případě právnických osob nejvyšší správní peněžité sankce ve výši alespoň [500 000] EUR nebo v členských státech, jejichž měnou není euro, v odpovídající hodnotě v národní měně k datu [vložte datum vstupu v platnost] nebo ve výši 0,5 % celkového ročního obrátu této právnické osoby podle posledních dostupných finančních výkazů schválených vedoucím orgánem;
- e) v případě fyzické osoby maximální správní pokuty ve výši nejméně [50 000] EUR nebo v členských státech, jejichž měnou není euro, v odpovídající hodnotě v národní měně k [datum vstupu tohoto nařízení v platnost].

Pro účely písmene d), je-li právnická osoba mateřským podnikem nebo dceřiným podnikem mateřského podniku, který je povinen sestavovat konsolidované finanční závěrky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU⁴⁶, je příslušným celkovým ročním obrátem celkový roční obrát nebo odpovídající druh příjmů v souladu s příslušným právem Unie v oblasti účetnictví podle nejnovější dostupné konsolidované účetní závěrky schválené vedoucím orgánem nejvyššího mateřského podniku.

3. Členské státy mohou stanovit další sankce nebo opatření a vyšší úroveň správních peněžitých sankcí, než jsou stanoveny v tomto nařízení.

Článek 42

Výkon pravomocí dohledu a pravomocí ukládat sankce

1. Příslušné orgány při stanovování druhu a výše správních sankcí a jiných správních opatření vezmou v úvahu veškeré důležité okolnosti, zejména:
 - a) závažnost a dobu trvání porušení;
 - b) míru odpovědnosti osoby odpovědné za porušení;
 - c) finanční sílu osoby odpovědné za porušení na základě celkového obrátu odpovědné právnické osoby nebo ročního příjmu a čistých aktiv odpovědné fyzické osoby;
 - d) dopad porušení na zájmy drobných investorů;
 - e) výši zisku, kterého osoba odpovědná za porušení dosáhla, nebo ztráty, které zabránila, případně ztráty, která porušením vznikla třetím stranám, jestliže je lze určit;
 - f) míru spolupráce osoby odpovědné za porušení s příslušným orgánem, aniž je dotčena potřeba zajistit vydání zisku, kterého uvedená osoba dosáhla, nebo ztráty, které zabránila;
 - g) předchozí porušení ze strany osoby odpovědné za porušení;
 - h) opatření, která po porušení přijala osoba odpovědná za porušení, aby zabránila jeho opakování.
2. Příslušné orgány při výkonu svých pravomocí ukládat správní sankce a jiná správní opatření podle článku 41 navzájem úzce spolupracují, aby zajistily, že výkon jejich dohledových a vyšetřovacích pravomocí a správní sankce a jiná správní opatření, která ukládají, jsou účinné a přiměřené podle tohoto nařízení. Při výkonu svých dohledových a vyšetřovacích pravomocí a při ukládání správních sankcí a jiných správních opatření v přeshraničních případech příslušné orgány koordinují své kroky, aby zabránily zdvojení a překrývání.

⁴⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

Článek 43
Právo na odvolání

Členské státy zajistí, aby rozhodnutí přijatá podle tohoto nařízení byla řádně odůvodněna a aby podléhala právu na odvolání k soudnímu tribunálu.

Článek 44
Uveřejňování rozhodnutí

1. Rozhodnutí o uložení správní sankce nebo jiného správního opatření za porušení tohoto nařízení příslušné orgány uveřejní na svých oficiálních internetových stránkách bezprostředně poté, co byla o příslušném rozhodnutí vyrozuměna osoba, jíž se toto rozhodnutí týká. Uveřejní se informace o druhu a povaze porušení a o totožnosti odpovědné osoby. Tato povinnost se nevztahuje na rozhodnutí ukládající opatření vyšetřovací povahy.
2. Má-li příslušný orgán na základě individuálního posouzení přiměřenosti uveřejnění totožnosti právnických osob nebo totožnosti či osobních údajů fyzických osob za to, že by uveřejnění těchto údajů bylo nepřiměřené, nebo pokud by takové uveřejnění ohrozilo stabilitu finančních trhů nebo probíhající vyšetřování, členský stát zajistí, aby příslušné orgány přijaly některé z následujících opatření:
 - a) odloží uveřejnění rozhodnutí o uložení sankce nebo opatření, dokud důvody pro neuveřejnění nepominou;
 - b) rozhodnutí o uložení sankce nebo jiného opatření uveřejní anonymizovaně způsobem, který je v souladu s vnitrostátním právem, pokud toto anonymizované uveřejnění zajistí účinnou ochranu dotčených osobních údajů;
 - c) rozhodnutí o uložení sankce nebo opatření neuveřejní, pokud se má za to, že možnosti uvedené v písmenech a) a b) dostatečně nezajišťují:
 - i) skutečnost, že nebude ohrožena stabilita finančních trhů;
 - ii) přiměřenost uveřejnění takových rozhodnutí s ohledem na opatření, která jsou považována za méně významná.

V případě rozhodnutí uveřejnit sankci nebo opatření anonymizovaně podle prvního pododstavce písm. b) může být uveřejnění příslušných údajů o přiměřenou dobu odloženo, pokud se očekává, že důvody pro anonymizované uveřejnění po uplynutí této doby pominou.
3. Je-li proti rozhodnutí o uložení sankce nebo opatření podáno odvolání k příslušnému soudnímu či jinému orgánu, příslušné orgány rovněž tuto informaci okamžitě uveřejní na svých oficiálních internetových stránkách, stejně jako veškeré následné informace týkající se výsledku tohoto odvolání. Rovněž se uveřejní jakékoli rozhodnutí, kterým se dřívější rozhodnutí o uložení sankce nebo opatření ruší.
4. Příslušné orgány zajistí, aby jakékoli zveřejnění v souladu s tímto článkem na jejich oficiálních internetových stránkách zůstalo po dobu nejméně pěti let od zveřejnění. Osobní údaje, jež taková zveřejněná informace obsahuje, jsou na oficiálních internetových stránkách příslušného orgánu uchovávány pouze po dobu, která je nezbytná v souladu s platnými předpisy o ochraně údajů.

Článek 45
Hlášení sankcí orgánu ESMA

1. Příslušný orgán každoročně poskytuje orgánu ESMA souhrnné informace o všech správních sankcích a jiných správních opatřeních, které byly uloženy podle článku 41. Orgán ESMA tyto informace uveřejní ve výroční zprávě.

Pokud se členské státy v souladu s čl. 41 odst. 3 rozhodly stanovit za porušení ustanovení podle uvedeného odstavce trestní sankce, poskytnou jejich příslušné orgány orgánu ESMA každoročně anonymizované souhrnné údaje týkající se veškerého provedeného trestního vyšetřování a uložených trestních sankcí. Orgán ESMA uveřejní údaje o uložených trestních sankcích ve výroční zprávě.

2. Příslušný orgán, který uveřejnil správní sankce, jiná správní opatření či trestní sankce, současně tyto sankce nebo opatření oznámí orgánu ESMA.
3. Příslušné orgány informují orgán ESMA o všech uložených správních sankcích nebo jiných správních opatřeních, které dosud nebyly zveřejněny v souladu s čl. 44 odst. 2 první pododstavec písm. c), i o jakémkoli případném odvolání, které vůči nim bylo podáno, a o jeho výsledku. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány obdržely informace a konečné rozhodnutí ve věci uložení jakékoli trestní sankce a předaly je orgánu ESMA. Orgán ESMA spravuje centrální databázi oznámených sankcí výhradně pro účely výměny informací mezi příslušnými orgány. Tato databáze je přístupná pouze příslušným orgánům a aktualizuje se na základě informací poskytnutých příslušnými orgány.

Kapitola 2
Orgán ESMA

Článek 46
Výkon pravomocí uvedených v článcích 47, 48 a 49

Pravomoci svěřené podle článků 47, 48 a 49 orgánu ESMA či kterémukoli z jeho úředníků nebo dalším orgánem ESMA pověřeným osobám nesmějí být použity k tomu, aby se vyžadovalo zpřístupnění informací nebo dokumentů, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti.

Článek 47
Žádosti o informace

1. Orgán ESMA si může prostou žádostí nebo rozhodnutím vyžádat poskytnutí veškerých informací, které jsou nezbytné pro plnění jeho povinností podle tohoto nařízení, od těchto osob:
 - a) osoby, které fakticky vykonávají činnost externího posuzovatele;
 - b) členové dozorčího orgánu, řídicího orgánu nebo správního orgánu externího posuzovatele;
 - c) členové vrcholného vedení externího posuzovatele;
 - d) jakákoli osoba, která se přímo podílí na činnostech posuzování prováděných externím posuzovatelem;
 - e) zákonní zástupci a zaměstnanci subjektů, kterým externí posuzovatel zadal určité funkce v souladu s článkem 25;

- f) osoby jinak úzce a významně spřízněné nebo propojené s procesem řízení externího poskytovatele;
 - g) každý, kdo jedná jako externí posuzovatel nebo se za něj vydává, aniž by byl jako externí posuzovatel registrován, a každá osoba, která pro tuto osobu vykonává některou z funkcí uvedených v písmenech a) až f).
2. V případě prosté žádosti o informace podle odstavce 1 orgán ESMA:
- a) odkáže na tento článek jako na právní základ žádosti;
 - b) uvede účel žádosti;
 - c) upřesní, jaké informace jsou požadovány;
 - d) stanoví lhůtu, ve které mají být informace poskytnuty;
 - e) upozorní osobu, od níž informace žádá, že nemá povinnost informace poskytnout, avšak rozhodne-li se na žádost dobrovolně odpovědět, nesmějí být poskytnuté informace nepravdivé nebo zavádějící;
 - f) upozorní na případnou pokutu stanovenou v článku 52, jestliže jsou odpovědi na položené otázky nesprávné nebo zavádějící.
3. V případě žádosti o poskytnutí informací podle odstavce 1 na základě rozhodnutí orgán ESMA:
- a) odkáže na tento článek jako na právní základ žádosti;
 - b) uvede účel žádosti;
 - c) upřesní, jaké informace jsou požadovány;
 - d) stanoví lhůtu, ve které mají být informace poskytnuty;
 - e) upozorní na penále stanovené v článku 53, jestliže jsou poskytnuté informace neúplné;
 - f) upozorní na pokutu stanovenou v článku 52, jestliže jsou odpovědi na položené otázky nepravdivé nebo zavádějící;
 - g) upozorní na možnost podat odvolání proti rozhodnutí k odvolacímu senátu v souladu s články 58 a 59 nařízení (EU) č. 1095/2010 a nechat rozhodnutí přezkoumat Soudním dvorem Evropské unie v souladu s články 60 a 61 uvedeného nařízení.
4. Požadované informace poskytují osoby uvedené v odstavci 1 nebo jejich zástupci a v případě právnických osob nebo sdružení bez právní subjektivity osoby zmocněné je zastupovat podle zákona nebo podle stanov. Za své klienty mohou sdělit informace řádně zmocnění právní zástupci. Klienti zůstávají plně odpovědní, pokud jsou dodané informace neúplné, nesprávné nebo zavádějící.
5. Orgán ESMA zašle neprodleně kopii prosté žádosti nebo svého rozhodnutí příslušnému orgánu členského státu, na jehož území mají bydliště nebo jsou usazeny osoby uvedené v odstavci 1, jichž se žádost o informace týká.

Článek 48
Obecná šetření

1. V zájmu plnění povinností podle tohoto nařízení může ESMA provádět veškerá nezbytná šetření osob uvedených v čl. 47 odst. 1. Za tímto účelem jsou úředníci orgánu ESMA a další osoby tímto orgánem pověřené zmocněni:
 - a) zkoumat jakékoli záznamy, údaje, postupy a jakékoli jiné materiály, které mají význam pro plnění jeho úkolů, a to bez ohledu na nosič, na němž jsou uchovávány;
 - b) pořizovat nebo získávat ověřené kopie takových záznamů, údajů, postupů a jiných materiálů nebo výpisů z nich;
 - c) předvolat jakoukoli osobu uvedenou v čl. 47 odst. 1 nebo její zástupce či zaměstnance a požádat je o ústní nebo písemné vysvětlení skutečností nebo dokumentů, které se týkají předmětu a účelu kontroly, a odpovědi zaznamenat;
 - d) vyslechnout jakoukoli jinou fyzickou či právnickou osobu, která s tím souhlasí, za účelem získání informací souvisejících s předmětem šetření;
 - e) požadovat výpisy telefonních hovorů a datových přenosů.
2. Úředníci orgánu ESMA a další osoby tímto orgánem pověřené pro účely šetření podle odstavce 1 vykonávají své pravomoci po předložení písemného pověření, v němž je uveden předmět a účel šetření. V tomto pověření jsou také uvedena penále stanovená v článku 53, jestliže požadované záznamy, údaje, postupy nebo jakékoli jiné materiály či odpovědi osob uvedených v čl. 47 odst. 1 na položené otázky nejsou poskytnuty nebo jsou neúplné, a pokuty stanovené v článku 52, jestliže jsou odpovědi osob uvedených v čl. 47 odst. 1 na položené otázky nepravdivé nebo zavádějící.
3. Osoby uvedené v čl. 47 odst. 1 se podrobí šetřením zahájeným na základě rozhodnutí orgánu ESMA. V rozhodnutí jsou uvedeny předmět a účel šetření, penále stanovená v článku 53, opravné prostředky, které jsou k dispozici podle nařízení (EU) č. 1095/2010 a právo na přezkum rozhodnutí Soudním dvorem Evropské unie.
4. Orgán ESMA s dostatečným předstihem před šetřením informuje o šetření a o totožnosti pověřených osob příslušný orgán dohledu členského státu, na jehož území má šetření probíhat, uvedený v článku 36. Úředníci dotčeného příslušného orgánu poskytují na žádost orgánu ESMA těmto pověřeným osobám součinnost při plnění jejich povinností. Úředníci příslušného orgánu se mohou na požádání šetření také účastnit.
5. Jestliže požadavek poskytnout výpisy telefonních hovorů nebo datových přenosů podle odst. 1 písm. e) vyžaduje podle vnitrostátních pravidel, aby soudní orgán udělil příslušnému orgánu povolení, musí o toto povolení požádat rovněž orgán ESMA. O toto povolení může orgán ESMA žádat jako o předběžné opatření.
6. Pokud je podána žádost o povolení podle odstavce 5, vnitrostátní soudní orgán přezkoumá, zda je rozhodnutí orgánu ESMA pravé a zda navrhovaná donucovací opatření nejsou vzhledem k předmětu šetření svévolná ani nepřiměřená. Při přezkoumávání přiměřenosti těchto donucovacích opatření může vnitrostátní soudní orgán požádat orgán ESMA o podrobné vysvětlení, zejména pokud jde o důvody, na jejichž základě má orgán ESMA podezření, že došlo k porušení tohoto nařízení, jakož i závažnost tohoto údajného porušení a povahu účasti osoby, již se donucovací opatření týkají. Vnitrostátní soudní orgán však nesmí přezkoumávat nezbytnost

šetření ani požadovat, aby mu byly poskytnuty informace ze spisu orgánu ESMA. Zákonnost rozhodnutí orgánu ESMA přezkoumává pouze Soudní dvůr postupem stanoveným v článku 61 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 49

Kontroly na místě

1. Orgán ESMA může za účelem plnění svých povinností podle tohoto nařízení provádět veškeré nezbytné kontroly na místě v provozních prostorách, na pozemcích či v nemovitostech právnických osob uvedených v čl. 47 odst. 1. Vyžaduje-li to řádné provedení a účinnost kontroly, může orgán ESMA provést kontrolu na místě bez předchozího ohlášení.
2. Úředníci orgánu ESMA a další osoby tímto orgánem pověřené k provádění kontrol na místě smějí vstupovat do všech provozních prostor, na pozemky či do nemovitostí právnických osob, kterých se rozhodnutí o šetření přijaté orgánem ESMA týká, a mají veškeré pravomoci stanovené v čl. 48 odst. 1. Zároveň jsou oprávněni zapečetit jakékoli provozní prostory, nemovitosti a účetní knihy nebo záznamy na dobu a v rozsahu, které jsou pro kontrolu nezbytné.
3. S dostatečným předstihem před kontrolou informuje orgán ESMA o kontrole příslušný orgán dohledu členského státu, na jehož území se má kontrola provádět. Kontroly v souladu s tímto článkem se provádějí za předpokladu, že příslušný orgán potvrdil, že proti nim nemá námitky.
4. Úředníci orgánu ESMA a další osoby tímto orgánem pověřené k provádění kontrol na místě vykonávají své pravomoci po předložení písemného pověření, v němž je uveden předmět a účel kontroly a také penále stanovená v článku 53 pro případ, že se dotyčné osoby kontrole nepodrobí. S dostatečným předstihem před kontrolou informuje orgán ESMA o kontrole příslušný orgán členského státu, na jehož území má kontrola probíhat.
5. Osoby uvedené v čl. 47 odst. 1 se podrobí kontrolám na místě nařízeným na základě rozhodnutí orgánu ESMA. V rozhodnutí musí být uvedeny předmět a účel kontroly, datum, kdy má být kontrola zahájena, penále stanovená v článku 53, opravné prostředky, které jsou k dispozici podle nařízení (EU) č. 1095/2010 a dále právo na přezkum rozhodnutí Soudním dvorem Evropské unie. Orgán ESMA přijímá taková rozhodnutí po konzultaci příslušného orgánu členského státu, na jehož území má kontrola probíhat.
6. Úředníci příslušného orgánu členského státu, na jehož území má kontrola probíhat, jakož i osoby tímto orgánem pověřené nebo jmenované poskytují na žádost orgánu ESMA aktivní součinnost jeho úředníkům i dalším osobám jím pověřeným. Za tímto účelem mají pravomoci stanovené v odstavci 2. Úředníci uvedeného příslušného orgánu se mohou na požádání kontrol na místě také účastnit.
7. Orgán ESMA také může požádat, aby příslušné orgány provedly určité vyšetřovací úkony a kontroly na místě jeho jménem, jak je stanoveno v tomto článku a v čl. 48 odst. 1. Za tímto účelem mají příslušné orgány stejné pravomoci jako orgán ESMA, jak je uvedeno v tomto článku a v čl. 48 odst. 1.
8. Pokud úředníci orgánu ESMA a další doprovázející osoby tímto orgánem pověřené zjistí, že se určitá osoba odmítá podrobit kontrole nařízené podle tohoto článku, příslušný orgán dotyčného členského státu jim poskytne nezbytnou pomoc a podle

potřeby požádá o pomoc policii nebo rovnocenný donucovací orgán, který jim provedení kontroly na místě umožní.

9. Pokud kontrola na místě podle odstavce 1 nebo pomoc podle odstavce 8 vyžaduje podle použitelných vnitrostátních právních předpisů povolení soudního orgánu, musí o takové povolení požádat také orgán ESMA. O toto povolení může orgán ESMA žádat jako o předběžné opatření.
10. Pokud je podána žádost o povolení podle odstavce 9, vnitrostátní soudní orgán ověří, zda je rozhodnutí orgánu ESMA pravé a zda navrhovaná donucovací opatření nejsou vzhledem k předmětu kontroly svévolná ani nepřiměřená. Při přezkoumávání přiměřenosti těchto donucovacích opatření může vnitrostátní soudní orgán požádat orgán ESMA o podrobné vysvětlení. Tato žádost o podrobné vysvětlení se může zejména týkat důvodů, na jejichž základě má orgán ESMA podezření, že došlo k porušení tohoto nařízení, závažnosti tohoto údajného porušení a povahy účasti osoby, jíž se donucovací opatření týkají. Vnitrostátní soudní orgán však nesmí přezkoumávat nezbytnost šetření ani požadovat, aby mu byly poskytnuty informace ze spisu orgánu ESMA. Zákonnost rozhodnutí orgánu ESMA přezkoumává pouze Soudní dvůr postupem stanoveným v článku 61 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 50

Výměna informací

1. Příslušné orgány uvedené v článku 36, orgán ESMA a další relevantní orgány si navzájem neprodleně poskytují informace vyžadované pro účely plnění svých povinností.
2. Příslušné orgány uvedené v článku 36, orgán ESMA, další relevantní orgány a jiné subjekty nebo fyzické a právnické osoby, které získají důvěrné informace při plnění svých povinností podle tohoto nařízení, tyto informace použijí pouze k plnění svých povinností.

Článek 51

Opatření v oblasti dohledu přijímaná orgánem ESMA

1. Pokud v souladu s čl. 55 odst. 8 orgán ESMA zjistí, že se nějaká osoba dopustila některého z případů porušení uvedených v čl. 52 odst. 2, přijme jedno nebo více těchto opatření:
 - a) zruší registraci externího posuzovatele;
 - b) zruší uznání externího posuzovatele nacházejícího se ve třetí zemi;
 - c) dočasně zakáže externímu posuzovateli vykonávat činnosti podle tohoto nařízení v celé Unii, dokud nebude porušování ukončeno;
 - d) přijme rozhodnutí, které této osobě nařizuje porušování ukončit;
 - e) přijme rozhodnutí o uložení pokut podle článku 52;
 - f) přijme rozhodnutí o uložení penále podle článku 53;
 - g) vydá veřejná oznámení.
2. Orgán ESMA zruší registraci nebo uznání externího posuzovatele za těchto okolností:

- a) externí posuzovatel se výslovně vzdal registrace nebo uznání nebo nevyužil registraci nebo uznání do 36 měsíců od jejich udělení;
- b) externí posuzovatel získal registraci nebo uznání na základě nepravdivých prohlášení nebo jinými nedovolenými prostředky;
- c) externí posuzovatel již nesplňuje podmínky, za nichž byl zaregistrován nebo uznán.

Pokud orgán ESMA registraci nebo uznání externího posuzovatele zruší, své rozhodnutí plně odůvodní. Zrušení má okamžitý účinek.

3. Při přijímání rozhodnutí uvedených v odstavci 1 orgán ESMA zohlední povahu a závažnost porušení, přičemž vezme v úvahu tato kritéria:

- a) trvání a četnost případů porušení;
- b) zda byl spáchán nebo umožněn trestný čin finanční povahy či zda takový trestný čin jinak souvisí s uvedeným porušením;
- c) zda k porušení pravidel došlo úmyslně nebo z nedbalosti;
- d) míru odpovědnosti osoby odpovědné za porušení;
- e) finanční sílu osoby odpovědné za porušení na základě celkového obrátu odpovědné právnické osoby nebo ročního příjmu a čistých aktiv odpovědné fyzické osoby;
- f) dopad porušení na zájmy drobných investorů;
- g) výši zisku, kterého osoba odpovědná za porušení dosáhla, nebo ztráty, které zabránila, případně ztráty, která porušením vznikla třetím stranám, jestliže je lze určit;
- h) míru spolupráce osoby odpovědné za porušení pravidel s orgánem ESMA, aniž je dotčena potřeba zajistit vydání zisku, kterého uvedená osoba dosáhla, nebo ztráty, které zabránila;
- i) předchozí porušení ze strany osoby odpovědné za porušení;
- j) opatření, která po porušení přijala osoba odpovědná za porušení, aby zabránila jeho opakování.

4. Orgán ESMA oznámí veškerá opatření přijatá podle odstavce 1 bez zbytečného odkladu osobě odpovědné za porušení a sdělí je příslušným orgánům členských států a Komisi. Veškerá tato opatření zveřejní na svých internetových stránkách do deseti pracovních dnů ode dne jejich přijetí.

Zveřejněné informace uvedené v prvním pododstavci zahrnují:

- a) prohlášení potvrzující právo osoby odpovědné za porušení pravidel se proti rozhodnutí odvolat;
- b) v příslušných případech prohlášení potvrzující, že odvolání bylo podáno, spolu s upřesněním, že toto odvolání nemá odkladný účinek;
- c) prohlášení potvrzující, že odvolací senát orgánu ESMA může pozastavit uplatňování napadnutého rozhodnutí v souladu s čl. 60 odst. 3 nařízení (EU) č. 1095/2010.

Článek 52

Pokuty

1. Pokud v souladu s čl. 55 odst. 8 orgán ESMA zjistí, že se externí posuzovatel a osoby uvedené v čl. 47 odst. 1 úmyslně nebo z nedbalosti dopustily jednoho nebo více případů porušení pravidel uvedených v odstavci 2, přijme rozhodnutí o uložení pokuty podle odstavce 3 tohoto článku.

Porušení pravidel se považuje za úmyslné, pokud orgán ESMA zjistí objektivní skutečnosti, které prokazují, že daná osoba jednala úmyslně s cílem porušit pravidla.

2. Porušení podle odstavce 1 jsou tato:

- a) nedodržení článků 18 až 30;
- b) předložení nepravdivých prohlášení při podání žádosti o registraci externího posuzovatele nebo použití jakýchkoli jiných nedovolených prostředků k získání této registrace;
- c) neposkytnutí informací v odpovědi na rozhodnutí vyžadující informace podle článku 47 nebo poskytnutí nesprávných nebo zavádějících informací v odpovědi na žádost o informace nebo rozhodnutí;
- d) maření vyšetřování nebo neposkytnutí součinnosti podle čl. 48 odst. 1 písm. a), b), c) nebo e);
- e) nesplnění povinnosti podle článku 49 neposkytnutím vysvětlení o skutečnostech nebo dokumentech souvisejících s předmětem a účelem kontroly nebo poskytnutím nesprávného nebo zavádějícího vysvětlení;
- f) vykonávání činnosti externích posuzovatelů nebo vydávání se za externího posuzovatele, aniž by osoba byla jako externí posuzovatel zaregistrována.

3. Minimální výše pokuty uvedené v odstavci 1 činí 20 000 EUR. Maximální výše činí 200 000 EUR.

Za účelem stanovení výše pokuty podle odstavce 1 orgán ESMA zohlední kritéria uvedená v čl. 51 odst. 3.

4. Pokud měla osoba z porušení pravidel přímo či nepřímo finanční prospěch, je výše pokuty přinejmenším rovna tomuto prospěchu.
5. Pokud jednání nebo opomenutí představuje kombinaci několika porušení, použije se pouze pokuta za nejvyšší pokutované porušení.

Článek 53

Penále

1. Orgán ESMA rozhodnutím uloží penále s cílem donutit:

- a) osobu porušování pravidel ukončit v souladu s rozhodnutím přijatým podle čl. 52 odst. 1 písm. c);
- b) osobu uvedenou v čl. 47 odst. 1, aby:
 - i) poskytla úplné informace, o které byla požádána na základě rozhodnutí podle článku 47;
 - ii) aby se podrobila šetření, a zejména předložila úplné záznamy, údaje, postupy nebo jakékoli jiné požadované materiály a doplnila a opravila

další informace poskytnuté v šetření zahájeném na základě rozhodnutí podle článku 48;

iii) se podrobila kontrole na místě nařízené rozhodnutím podle článku 49.

2. Penále se ukládá za každý den prodlení.
3. Výše penále činí 3 % průměrného denního obratu v předchozím hospodářském roce nebo v případě fyzických osob 2 % průměrného denního příjmu v předchozím kalendářním roce. Penále se vypočítá ode dne určeného v rozhodnutí, kterým se ukládá.
4. Penále lze uložit na dobu, která nepřesáhne šest měsíců ode dne oznámení rozhodnutí orgánu ESMA. Po skončení této doby orgán ESMA opatření přezkoumá.

Článek 54

Zveřejňování, povaha, vymáhání a alokace pokut a penále

1. Orgán ESMA zveřejní každou pokutu a penále uložené podle článků 52 a 53 s výjimkou případů, kdy by jejich zveřejnění vážně ohrozilo finanční trhy nebo způsobilo nepřiměřenou škodu zúčastněným subjektům. Tyto zveřejněné informace nesmějí obsahovat osobní údaje ve smyslu nařízení (ES) č. 45/2001.
2. Pokuty a penále uložené podle článků 52 a 53 jsou správní povahy.
3. Rozhodne-li se orgán ESMA neuložit žádné pokuty nebo penále, uvědomí o tom Evropský parlament, Radu, Komisi a příslušné orgány dotčeného členského státu a uvede důvody svého rozhodnutí.
4. Pokuty a penále uložené podle článků 52 a 53 jsou vymahatelné.
Pro účely vymáhání pokut a penále použije orgán ESMA pravidla občanskoprávního řízení členského státu nebo třetí země, na jejichž území se provádí.
5. Pokuty a penále jsou příjmem souhrnného rozpočtu Unie.

Článek 55

Procesní pravidla pro přijímání opatření v oblasti dohledu a ukládání pokut

1. Zjistí-li orgán ESMA při plnění svých povinností podle tohoto nařízení závažné známky toho, že by mohly existovat skutečnosti, jež mohou představovat jeden či více případů porušení pravidel uvedených v čl. 52 odst. 2, jmenuje v rámci orgánu ESMA nezávislého vyšetřujícího úředníka, aby věc vyšetřil. Vyšetřující úředník se nesmí účastnit ani se neúčastnil přímého nebo nepřímého dohledu nad daným externím posuzovatelem ani postupu registrace tohoto externího posuzovatele a své funkce plní nezávisle na radě orgánů dohledu orgánu ESMA.
2. Vyšetřující úředník vyšetří údajná porušení pravidel, přičemž vezme v úvahu veškeré připomínky vyšetřovaných osob a kompletní spis se svým nálezem předá radě orgánů dohledu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy.
3. Za účelem plnění svých úkolů může vyšetřující úředník využívat svou pravomoc požádat o informace podle článku 47 a provádět šetření a kontroly na místě podle článků 48 a 49. Při uplatňování těchto pravomocí jedná vyšetřující úředník v souladu s článkem 46.
4. Při plnění svých úkolů má vyšetřující úředník přístup ke všem dokumentům a informacím, které orgán ESMA shromáždil v rámci své činnosti v oblasti dohledu.

5. Jakmile vyšetřující úředník vyšetřování dokončí a předtím, než spis se svým nálezem předá radě orgánů dohledu orgánu ESMA, poskytne vyšetřovaným osobám příležitost se k vyšetřovaným záležitostem vyjádřit. Svůj nálezní zakládá pouze na skutečnostech, ke kterým měly vyšetřované osoby příležitost se vyjádřit.
6. V průběhu vyšetřování jsou plně respektována práva dotčených osob na obhajobu podle tohoto článku.
7. Po předání spisu s nálezem radě orgánů dohledu orgánu ESMA o tom vyšetřující úředník uvědomí vyšetřované osoby. Tyto osoby mají právo do spisu nahlížet s výhradou oprávněného zájmu jiných osob na ochraně jejich obchodních tajemství. Právo nahlížet do spisu se nevztahuje na důvěrné informace, jež mají vliv na třetí strany.
8. Na základě spisu obsahujícího nález vyšetřujícího úředníka, a pokud o to dotčené osoby požádají, rozhodne orgán ESMA po vyslechnutí těchto osob v souladu s článkem 56, zda se tyto vyšetřované osoby dopustily jednoho nebo více případů porušení pravidel uvedených v čl. 52 odst. 2, a pokud tomu tak je, přijme opatření v oblasti dohledu v souladu s článkem 51 a uloží pokutu v souladu s článkem 52.
9. Vyšetřující úředník se jednání rady orgánů dohledu orgánu ESMA neúčastní ani do jejího rozhodování jinak nezasahuje.
10. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 60 do [ÚP: *Vložte datum 12 měsíců po datu vstoupení v platnost*], v nichž blíže upřesní postup pro výkon pravomoci ukládat pokuty a penále, včetně ustanovení o právu na obhajobu, ustanovení o lhůtách a o výběru pokut a penále, a přijme podrobná pravidla o promlčecích lhůtách týkajících se ukládání a výkonu sankcí.
11. Zjistí-li orgán ESMA při plnění svých povinností podle tohoto nařízení závažné známky možné existence skutečností, jež mohou představovat trestný čin, postoupí věc příslušným vnitrostátním orgánům činným v trestním řízení. Orgán ESMA dále neuvalí pokuty nebo penále v případech, kdy stejné skutečnosti nebo skutečnosti, jež jsou v podstatě totožné, vedly v rámci trestního řízení podle vnitrostátního práva k předchozímu osvobozujícímu nebo odsuzujícímu rozhodnutí, které nabylo právní moci.

Článek 56

Vyjádření účastníků řízení

1. Před přijetím jakéhokoli rozhodnutí podle článků 51 až 53 poskytne orgán ESMA účastníkům řízení příležitost vyjádřit se k jeho zjištění. Orgán ESMA založí svá rozhodnutí pouze na zjištěních, ke kterým měli účastníci řízení příležitost se vyjádřit.
2. První pododstavec se nepoužije, je-li třeba přijmout naléhavé opatření podle článku 51 s cílem zabránit významnému a bezprostřednímu poškození finančního systému. V takovém případě může orgán ESMA přijmout prozatímní rozhodnutí s tím, že co nejdříve po přijetí svého rozhodnutí dá dotčným osobám příležitost vyjádřit se.
3. V průběhu řízení musejí být plně respektována práva účastníků řízení na obhajobu. Mají právo nahlížet do spisů orgánu ESMA, s výhradou oprávněného zájmu jiných osob na ochraně jejich obchodního tajemství. Právo nahlížet do spisu se nevztahuje na důvěrné informace a interní přípravné dokumenty orgánu ESMA.

Článek 57
Přezkum Soudním dvorem Evropské unie

Soudní dvůr Evropské unie má neomezenou pravomoc přezkoumat rozhodnutí, jimiž orgán ESMA uložil pokutu nebo penále. Uloženou pokutu nebo penále může zrušit, snížit nebo zvýšit.

Článek 58
Poplatky za registraci, uznání a dohled

1. Orgán ESMA naúčtuje externím posuzovatelům výdaje spojené s jejich registrací, uznáním a dohledem a veškeré náklady, které mu mohou vzniknout při výkonu práce podle tohoto nařízení.
2. Veškeré poplatky, které orgán ESMA naúčtuje kandidátu na funkci externího posuzovatele nebo registrovanému externímu posuzovateli či uznanému externímu posuzovateli, pokrývají veškeré administrativní náklady, které orgánu ESMA vznikly v souvislosti s jeho činností týkající se daného žadatele nebo externího posuzovatele. Každý poplatek musí být úměrný obratu daného externího posuzovatele.
3. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 60 do [ÚP: *Vložte datum 12 měsíců od vstupu v platnost*], v nichž upřesní typ poplatků, úkony, za něž se poplatky vybírají, výši poplatků a způsob, jakým mají být uhrazeny.

Článek 59
Rejstřík externích posuzovatelů a externích posuzovatelů z třetích zemí vedený orgánem ESMA

1. Orgán ESMA vede na svých internetových stránkách veřejně přístupný rejstřík, který obsahuje všechny tyto údaje:
 - a) všechny externí posuzovatele registrované podle článku 15;
 - b) externí posuzovatele, kteří mají dočasně zakázáno vykonávat svou činnost podle článku 51;
 - c) externí posuzovatele, kterým byla zrušena registrace v souladu s článkem 51;
 - d) externí posuzovatele z třetích zemí, kteří mohou poskytovat služby v Unii v souladu s článkem 31;
 - e) externí posuzovatele z třetích zemí uznané v souladu s článkem 34;
 - f) externí posuzovatele registrované podle článku 15, kteří potvrzují služby externích posuzovatelů z třetích zemí podle článku 35;
 - g) externí posuzovatele z třetích zemí, kterým byla zrušena registrace a kteří již nepožívají práv podle článku 31, pokud Komise přijme rozhodnutí o zrušení registrace ve vztahu k této třetí zemi uvedené v článku 32;
 - h) externí posuzovatele z třetích zemí, jejichž uznání bylo pozastaveno nebo zrušeno, a externí posuzovatele registrované podle článku 15, kteří již nebudou potvrzovat služby externích posuzovatelů z třetích zemí.
2. Rejstřík obsahuje kontaktní údaje externích posuzovatelů, jejich internetové stránky a data, kdy rozhodnutí orgánu ESMA týkající se těchto externích posuzovatelů nabývají účinnosti.

3. V případě posuzovatelů z třetích zemí obsahuje rejstřík rovněž informace o službách, které mohou externí posuzovatelé z třetích zemí poskytovat, a kontaktní údaje příslušného orgánu odpovědného za dohled nad nimi v třetí zemi.

Hlava V

Akty v přenesené pravomoci

Článek 60

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v člancích o procesních pravidlech pro přijímání opatření v oblasti dohledu a ukládání pokut, registraci, uznávání a poplatcích za dohled, v čl. 55 odst. 10 a v čl. 58 odst. 3 je svěřena Komisi na dobu neurčitou počínaje [ÚP: *Vložte datum vstupu v platnost*].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v člancích o procesních pravidlech pro přijímání opatření v oblasti dohledu a ukládání pokut, registraci, uznávání a poplatcích za dohled kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm upřesněné. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článků o procesních pravidlech pro přijímání opatření v oblasti dohledu a ukládání pokut, registraci, uznávání a poplatcích za dohled vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě [dvou měsíců] ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o [dva měsíce].

Článek 61

Postup projednávání ve výboru

Komisi je nápomocen Evropský výbor pro cenné papíry, zřízený rozhodnutím Komise 2001/528/ES⁴⁷. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁴⁸.

Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

⁴⁷ 2001/528/ES: Rozhodnutí Komise ze dne 6. června 2001 o zřízení Evropského výboru pro cenné papíry
⁴⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí

Hlava VI

Závěrečná ustanovení

Článek 62

Přechodné ustanovení

1. Každý externí posuzovatel, který má v úmyslu poskytovat služby v souladu s tímto nařízením od jeho vstupu v platnost do [Úř. věst. – vložte datum 30 měsíců po prvním datu použitelnosti tohoto nařízení, děkuji], může tyto služby poskytovat pouze poté, co to oznámil orgánu ESMA a poskytl informace uvedené v čl. 15 odst. 1.
2. Do [Úř. věst. – vložte datum 30 měsíců po prvním dni použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] musí externí posuzovatelé uvedení v odstavci 1 dodržovat články 16 až 30 s výjimkou požadavků stanovených akty v přenesené pravomoci uvedenými v čl. 16 odst. 2, čl. 19 odst. 2, čl. 20 odst. 3, čl. 21 odst. 4, čl. 22 odst. 3, čl. 23 odst. 3 a čl. 25 odst. 7.
3. Po [Úř. věst. – vložte datum jeden den po uplynutí 30 měsíců od prvního dne použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] externí posuzovatelé uvedení v odstavci 1 poskytují služby v souladu s tímto nařízením pouze poté, co byli zaregistrováni v souladu s článkem 15 a splňují požadavky článku 14 a článků 16 až 30 doplněných akty v přenesené pravomoci uvedenými v odstavci 2.
4. Po [Úř. věst. – vložte datum jeden den po uplynutí 30 měsíců od prvního dne použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] orgán ESMA přezkoumá, zda externí posuzovatelé uvedení v odstavci 1 a služby poskytované těmito poskytovateli do [Úř. věst. – vložte datum 30 měsíců od prvního dne použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] splňují podmínky stanovené v tomto nařízení.

Pokud se orgán ESMA domnívá, že externí posuzovatel nebo poskytované služby uvedené v prvním pododstavci nesplňují podmínky stanovené v tomto nařízení, přijme jedno nebo více opatření v souladu s článkem 52.

Článek 63

Přechodné ustanovení pro externí posuzovatele z třetích zemí

1. Každý externí posuzovatel z třetí země, který má v úmyslu poskytovat služby v souladu s tímto nařízením od jeho vstupu v platnost do [Úř. věst. – vložte datum 30 měsíců po prvním datu použitelnosti tohoto nařízení, děkuji], může tyto služby poskytovat pouze poté, co to oznámil orgánu ESMA a poskytl informace uvedené v čl. 15 odst. 1.
2. Externí posuzovatelé z třetích zemí uvedení v odstavci 1 musí:
 - a) dodržovat články 16 až 30 s výjimkou požadavků stanovených akty v přenesené pravomoci uvedenými v čl. 16 odst. 2, čl. 19 odst. 2, čl. 20 odst. 3, čl. 21 odst. 4, čl. 22 odst. 3, čl. 23 odst. 3 a čl. 25 odst. 7;
 - b) mít zákonného zástupce se sídlem v Unii, který splňuje požadavky čl. 34 odst. 3 písm. a) až c).

3. Po [Úř. věst. – vložte datum jeden den po uplynutí 30 měsíců od prvního dne použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] se použijí články 32, 34 a 35.
4. Po [Úř. věst. – vložte datum jeden den po uplynutí 30 měsíců od prvního dne použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] orgán ESMA přezkoumá, zda externí posuzovatelé uvedení v odstavci 1 a služby poskytované těmito poskytovateli do [Úř. věst. – vložte datum 30 měsíců od prvního dne použitelnosti tohoto nařízení, děkuji] splňují podmínky stanovené v tomto nařízení.

Pokud se orgán ESMA domnívá, že externí posuzovatel nebo poskytované služby uvedené v prvním pododstavci nesplňují podmínky stanovené v tomto nařízení, přijme jedno nebo více opatření v souladu s článkem 52.

Článek 64

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Radu Za Parlament
předseda/předsedkyně